

**UCHWAŁA NR XXV/208/2026
RADY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

z dnia 24 marca 2026 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach za rok 2025**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2025r. poz. 1684) w związku z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2025r. poz. 1214 z późn. zm.¹⁾) oraz pkt VIII uchwały nr LXIV/518/2024 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 23 kwietnia 2024 roku w sprawie przyjęcia „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej Realizowanego w Powiecie Tarnogórskim w latach 2024-2026” oraz pkt XI uchwały nr III/43/2024 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 18 czerwca 2024 roku w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Tarnogórskim na lata 2024–2030”

**Rada Powiatu
uchwala:**

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach za rok 2025 w treści określonej w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tarnogórskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady
Powiatu

Przemysław Cichosz

¹⁾ Przesisy wprowadzające zmiany opublikowano w: Dz. U. z 2025r. poz. 1302, Dz. U. z 2026r. poz. 26

Załącznik do uchwały nr XXV/208/2026
Rady Powiatu Tarnogórskiego
z dnia 24 marca 2026 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE
W TARNOWSKICH GÓRACH
ZA ROK 2025

Tarnowskie Góry, marzec 2026 r.

Spis treści :

I. Piecza zastępcza	4
1. Zapewnienie dziecku pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców.....	4
2. Promowanie rodzinnych form opieki. Nabór kandydatów na rodziców zastępczych	4
3. Szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych	5
4. Dobór rodziny zastępczej dla dziecka	5
5. Plan pomocy dziecku	5
6. Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.....	6
7. Przyniesienie.....	6
8. Szkolenie i wsparcie istniejących rodzin zastępczych	6
9. Ocena rodzin zastępczych	7
10. Badania psychologiczne	7
11. Kontrola nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka ..	7
12. Centralny Rejestr pieczy zastępczej.	7
13. Rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	8
14. Przyznane świadczenia	8
15. Dodatki wychowawcze i świadczenie „Dobry start”	10
16. Środki z Funduszu Pomocy – małoletni z Ukrainy w pieczy zastępczej	10
17. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – cudzoziemcy	11
18. Wydatki na opiekę i wychowanie dziecka ponoszone przez gminę	11
19. Porozumienia między powiatami w sprawie ponoszenia kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.....	13
20. Powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej	16
21. Opłata za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.....	16
22. Usamodzielnienia	17
23. Mieszkania treningowe	19
24. Współpraca z Sądem Rodzinnym i innymi instytucjami	20
25. Sprawozdawczość i statystyki.....	21
II. Pomoc dla osób z niepełnosprawnościami.....	22
1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	22
2. Uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	22
3. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.....	23
4. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych...	24

5. Warsztaty Terapii Zajęciowej.....	25
6. Realizacja programu „Aktywny samorząd”	26
7. Program „SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ”	29
7.1. Moduł DOSTĘPNE MIESZKANIE	29
7.2. Moduł MIESZKANIE DLA ABSOLWENTA	29
8. Realizacja programów resortowych z Funduszu Solidarnościowego.....	30
8.1. Realizacja resortowego programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2025.....	30
8.2. Realizacja programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2025.....	31
9. Informacja o prawach i uprawnieniach dla osób niepełnosprawnych	32
III. Profilaktyka i wsparcie środowiskowe	33
1. Domy Pomocy Społecznej.....	33
1.1. Wnioski w sprawie umieszczenia w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego w roku 2025.....	33
1.2. Osoby oczekujące na umieszczenie w domach pomocy społecznej	34
1.3. Domy Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego - koszt utrzymania, liczba mieszkańców.....	34
2. Środowiskowy Dom Samopomocy.....	35
3. Działalność Punktu Interwencji Kryzysowej	36
4. Poradnictwo specjalistyczne	37
4.1. Poradnictwo psychologiczne	37
4.2. Poradnictwo pedagogiczne	37
4.3. Poradnictwo socjalne.....	37
5. Zapewnienie okresowego miejsca pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.	37
IV. Pozostała Działalność.....	38
1. Projekt „Aktywne Wspieranie & Efektywne Usamodzielnianie”.....	38
2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	40
3. Szkolenia pracowników i doradztwo dla kadr pomocy społecznej.....	40
4. Dane przekazywane do BIG	41
5. Sprawozdawczość.....	42
6. Informacja publiczna.....	44
7. Wykonanie dochodów i wydatków PCPR w Tarnowskich Górach w 2025 r.	45
V. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.....	50
VI. Sprawozdanie z Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej za rok 2025 realizowanego w Powiecie Tarnogórskim	52

VII. Sprawozdanie z realizacji programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej realizowanego w Powiecie Tarnogórskim w roku 2025.	58
---	----

I. Piecza zastępcza

1. Zapewnienie dziecku pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców

W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach zatrudniało (w ciągu roku) 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na umowę o pracę. Pod opieką koordynatorów w skali całego roku znajdowało się 95 rodzin zastępczych. Pozostałe rodziny były objęte opieką innych pracowników merytorycznych (głównego specjalisty pracy socjalnej, starszego specjalisty pracy socjalnej-koordynatora, pedagoga i kierownika działu), realizujących te same zadania. Łącznie w ciągu roku pracownicy odbyli 518 konsultacji domowych w rodzinach zastępczych, ponadto konsultacje udzielane były również bezpośrednio podczas spotkań w jednostce, telefonicznie i za pośrednictwem poczty elektronicznej.

W ramach środków z unijnego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz budżetu Państwa z Projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID – 19” dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka nadal korzystały z 162 laptopów, 162 słuchawek i 63 urządzeń wielofunkcyjnych. Sprzęt po opuszczeniu przez dzieci rodzinnej pieczy zastępczej był przekazywany rodzinom dla kolejnych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Po zakończeniu projektu, w miesiącu grudniu 2025 r., większość sprzętu została przekazana w ramach umowy darowizny rodzinom zastępczym w celu korzystania z niego przez dzieci umieszczone w pieczy zastępczej.

2. Promowanie rodzinnych form opieki. Nabór kandydatów na rodziców zastępczych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach realizacji powyższych zadań przygotowało i prowadziło Akcję Informacyjną KANGURKOWO. W ramach tej Akcji przeprowadzono m.in. następujące działania:

- prowadzono stronę internetową Akcji – www.kangurkowo.org,
- prowadzono profil na facebooku Kangurkowo,
- prowadzono profil na Instagramie,
- emitowano nagraną w 2018 roku piosenkę – hymn akcji pt. „Otwórz serce” oraz emitowano filmy promujące Akcję Informacyjną Kangurkowo,
- emitowano teledysk z udziałem rodzin zastępczych i dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- udzielano informacji na temat idei rodzicielstwa zastępczego oraz wymogów formalnych do pełnienia tej funkcji osobom zainteresowanym tą formą opieki,
- ogłaszano nabór kandydatów na rodziców zastępczych,

- prowadzono działalność promocyjną w części parafii, szkół i przedszkoli Powiatu Tarnogórskiego.

3. Szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych

W maju 2025 r. rozpoczęto szkolenie dla kandydatów na rodziców zastępczych programem Rodzina, które zakończyło się w czerwcu. W szkoleniu uczestniczyło 10 osób.

Program obejmuje 52 godziny dydaktyczne podzielone na moduły (w ilości godzin zależnych od możliwości grupy) oraz praktyki w wymiarze 10 godzin.

Przed szkoleniem sprawdzano, czy kandydaci spełniają wymogi formalno-prawne określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podczas szkolenia miały miejsce konsultacje domowe w miejscu zamieszkania każdej z rodzin kandydackich których celem była indywidualna analiza sytuacji rodzinnej kandydatów, posiadanych przez nich kompetencji, omówienie ewentualnych wątpliwości rodziny. Ponadto, sprawdzano warunki lokalowe i sanitarne ważne z punktu widzenia ochrony i bezpieczeństwa dzieci.

W miesiącu lutym 2025 r. zorganizowano szkolenie dla kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze, w którym uczestniczyło 12 osób.

4. Dobór rodziny zastępczej dla dziecka

Przy doborze rodziny zastępczej dla dziecka uwzględniano w szczególności:

- przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (informacje zgromadzone podczas szkolenia),
- predyspozycje kandydatów i ich doświadczenie w pracy z dziećmi,
- informacje pozwalające na ocenę funkcjonowania kandydatów w środowisku lokalnym,
- warunki mieszkaniowe kandydatów,
- odpowiednią różnicę wieku między kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a dzieckiem,
- poziom rozwoju i sprawności dziecka, wymagania w zakresie pomocy profilaktyczno-wychowawczej lub resocjalizacyjnej oraz możliwość zaspokajania potrzeb dziecka,
- zasadę nierozłączania rodzeństwa,
- opinię wyrażoną przez dziecko.

Zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego sąd przed umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej zasięga opinii właściwego PCPR o kandydatach. W okresie sprawozdawczym przekazano do Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach 26 takich opinii dotyczących rodzin, które nie były szkolone przez PCPR w Tarnowskich Górach lub były w trakcie szkolenia i oczekiwały na przyjęcie dzieci. Ponadto, wydano 8 takich ocen dla istniejących już rodzin zastępczych, w stosunku do których o takie opinie poprosił Sąd.

5. Plan pomocy dziecku

Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy m. in. przygotowanie, we

współpracy z asystentem rodziny lub podmiotem organizującym pracę z rodziną i rodziną zastępczą planu pomocy dziecku. W okresie sprawozdawczym koordynatorzy oraz inni pracownicy merytoryczni przygotowali 386 planów i aktualizacji planów pomocy dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej. Każdy plan dla dziecka stanowi integralną część pracy z rodziną zastępczą i ulega ewaluacji podczas posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

6. Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dokonywało oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Informacje zebrane przez koordynatorów oraz innych pracowników merytorycznych podczas konsultacji domowych, dotyczyły:

- ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem,
- modyfikowania planu pomocy dziecku,
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Oceny dokonywano w konsultacji z rodziną zastępczą, pedagogiem, psychologiem, właściwym asystentem rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Dokonano 350 ocen sytuacji dzieci określających zasadność pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Oceny przekazano do Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach lub innych Sądów właściwych na miejsce poprzedniego pobytu dziecka.

7. Przysposobienie

W okresie sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przekazywało do ośrodków adopcyjnych informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną. W 2025 roku 13-cioro dzieci z rodzin zastępczych zostało adoptowanych.

8. Szkolenie i wsparcie istniejących rodzin zastępczych

W 2025 roku prowadzono działania mające na celu podnoszenie standardów wychowania i opieki w rodzinach zastępczych, w tym zachowanie i wzmocnienie kompetencji, przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz podnoszenie kwalifikacji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą zgodnie z potrzebami tych osób poprzez:

- zapewnienie poradnictwa pedagogicznego i psychologicznego, z którego skorzystało 46 rodzin, odbyło się łącznie 356 konsultacji,
- zapewnienie możliwości udziału w 2 szkoleniach organizowanych na terenie PCPR,
- udzielanie wsparcia przy regulowaniu kontaktów dzieci z rodzicami naturalnymi, w tym umożliwienie spotkań na terenie PCPR – łącznie odbyło się 65 spotkań, z których skorzystało 34 dzieci,

- w okresie sprawozdawczym 95 rodzin zastępczych zostało objętych wsparciem 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka (udzielono 10 porad).

9. Ocena rodzin zastępczych

Zgodnie z art. 132 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Oceny dokonywano w oparciu o kategorie kompetencji jakimi winni się wykazywać opiekunowie zastępczy, opracowane na bazie programu szkoleniowego dla kandydatów na rodziców zastępczych PRIDE Rodzinna piecza zastępcza. W roku 2025 dokonano 29 takich ocen.

10. Badania psychologiczne

Zgodnie z art. 76 ust. 4 do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy: zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka. W 2025 roku wydano 45 opinii w sprawie posiadania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawione przez psychologa.

11. Kontrola nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka

Zgodnie z art. 38 b ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej w 2025 roku dyrektor PCPR w imieniu Zarządu Powiatu (uchwała nr 40/160/2015 Zarządu Powiatu Tarnogórskiego z dnia 11 maja 2015 roku w sprawie: udzielenia upoważnienia Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach) przeprowadził 29 kontroli w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka. Przy przeprowadzaniu postępowania kontrolnego Dyrektor PCPR korzystał z pomocy Kierownika Działu ds. pieczy zastępczej oraz innych pracowników Działu. W żadnym z przypadków nie uznano pobytu dzieci w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka za niezasadny. Nie stwierdzono przypadków niewypełniania funkcji lub niewłaściwego wypełniania funkcji przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, skutkujących koniecznością rozwiązania rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka. Niektóre rodziny zastępcze otrzymały zalecenia pokontrolne.

12. Centralny Rejestr pieczy zastępczej.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z listopada 2021 r. wprowadzono Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej (CRPZ). Rejestr jest prowadzony przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Z dniem 15 października 2024 r. wdrożono rozwiązania techniczne pozwalające na jego prowadzenie.

Celem prowadzenia CRPZ jest zwiększenie bezpieczeństwa dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz usprawnienie systemu opieki oraz przepływu informacji poprzez pełną informatyzację i centralizację danych. Rejestr zawiera następujące kategorie danych:

- wykaz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie,
- wykaz osób posiadających pozytywną lub negatywną wstępną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- wykaz kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- wykaz rodzin zastępczych z podziałem na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe;
- wykaz rodzinnych domów dziecka,
- wykaz placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych,
- wykaz osób usamodzielnianych.

Spełniając wymogi Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do dnia 15 stycznia 2025 r. do rejestru wprowadzono wymagane dane. Wprowadzone do rejestru dane były na bieżąco uzupełniane wraz z rozszerzaniem funkcjonalności rejestru oraz aktualizowane. Na potrzeby wprowadzania i aktualizacji danych dostęp do rejestru udzielono 14 użytkownikom – pracownikom PCPR.

13. Rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Spotkania dzieci z rodzicami:

Organizowano spotkania rodziców z dziećmi, w celu podtrzymywania więzi rodzinnych. W okresie sprawozdawczym korzystało z tej formy pomocy 34 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, łącznie odbyło się 65 spotkań na terenie PCPR. Ponadto, wiele rodzin jest ze sobą w stałym kontakcie i umawiają spotkania bez pośrednictwa PCPR.

Praca z rodziną:

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pracę z rodziną organizuje jednostka organizacyjna gminy lub podmiot, któremu zostało zlecone to zadanie. W wyniku utrzymywania regularnych kontaktów dzieci z rodzicami, pracy działu ds. pieczy zastępczej w PCPR w Tarnowskich Górach oraz współpracy z ośrodkami pomocy społecznej 12 dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych.

14. Przyznane świadczenia

W 2025 roku wydano 72 decyzje w sprawie przyznania świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej. Ponadto, wydano 8 decyzji w

sprawie przyznania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w rodzinie zastępczej.

W 2025 roku wydano 44 decyzje przyznające jednorazowe świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka.

Spośród pozostałych świadczeń, o które mogą starać się rodziny zastępcze wydano następujące decyzje:

- w sprawie przyznania środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku domu jednorodzinnego wydano 104 decyzje,
- w sprawie dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka wydano 1 decyzję przyznającą,
- w sprawie przyznania jednorazowego świadczenia na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki nad dzieckiem (art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) wydano 16 decyzji przyznających świadczenie,
- w sprawie przyznania środków finansowych na pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka (art. 84 ust. 3 ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) wydano 7 decyzji przyznających świadczenie,
- w sprawie środków finansowych na pokrycie kosztów niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym wydano 1 decyzję przyznającą świadczenie.

Zestawienie wydatków w ramach poszczególnych typów świadczeń zawarto w poniższej tabeli:

Tabela 1 Środki wydatkowane na świadczenia dla rodzin zastępczych w 2025 r.

Nazwa udzielonego świadczenia	Liczba osób na które decyzją przyznano świadczenie	Ilość świadczeń	Koszt świadczeń (w zł)
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej (dot. również osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy i nadal pozostały w rodzinie zastępczej)	287	3892	3 682 368,34 (w tym wkład własny 30 340,00)
Jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka	44	44	34 800,50

Jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki nad dzieckiem oraz na pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	23	23	45 255,51
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	104	104	226 779,66
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania	1	1	700,00
Środki finansowe na pokrycie kosztów niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	1	1	5 000,00
OGÓŁEM	460	4065	3 994 904,01

Wykazany w powyższej tabeli wkład własny obejmuje środki stanowiące wkład do projektu „Aktywne Wspieranie & Efektywne Usamodzielnianie”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

15. Dodatki wychowawcze i świadczenie „Dobry start”

W ciągu roku dla celów ustalenia prawa do świadczenia dobry start/ świadczenia wychowawczego tutejsze Centrum wydało łącznie 97 zaświadczeń potwierdzających umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

16. Środki z Funduszu Pomocy – małoletni z Ukrainy w pieczy zastępczej

W 2025 roku w Powiecie Tarnogórskim nie funkcjonowały rodziny zastępcze, pod których opieką znajdowałoby się dziecko pochodzące z Ukrainy. Na dzień 31 grudnia 2025 r. Powiat Tarnogórski nie dysponował wolnymi miejscami w rodzinnej formie pieczy zastępczej przeznaczonymi na dzieci pochodzące z Ukrainy

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach w ramach realizacji art. 26 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa, dokonało rozeznania na terenie gmin Powiatu Tarnogórskiego sytuacji, gdzie opiekun tymczasowy wyznaczony na mocy Postanowienia Sądu nie mógł złożyć osobiście wniosku o świadczenia rodzinne - o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych na dzieci znajdujące się pod jego opieką, lecz w jego imieniu wnioski te powinny być złożone przez Starostę Powiatu Tarnogórskiego. Sytuacja dotyczyła małoletniego, który przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej był umieszczony w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybył wraz z osobą

sprawującą nad nim tę pieczę. Weryfikacja w tym zakresie nastąpiła na podstawie „oświadczenia wnioskodawcy będącego opiekunem tymczasowym” - OSR-02/OCp-02 składanego w ośrodkach pomocy społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego.

Do dnia 31 grudnia 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach nie prowadziło żadnych postępowań o przyznanie świadczeń i dofinansowań, o których mowa w ust. 1 ww. ustawy na rzecz opiekuna tymczasowego - sytuacja dotyczyła małoletniego, który przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, był umieszczony w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybył wraz z osobą sprawującą nad nim tę pieczę.

Ponadto, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach w ramach realizacji art. 25a ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa, dokonało rozeznania na terenie gmin Powiatu Tarnogórskiego sytuacji, gdy małoletni obywatel Ukrainy, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nim oraz małoletni obywatel Ukrainy, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przed przybyciem był umieszczony w pieczy zastępczej na terenie Ukrainy. Podjęte działania wynikały z obowiązku prowadzenia przez tutejsze Centrum „ewidencji małoletnich” za pomocą systemu teleinformatycznego.

17. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – cudzoziemcy

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach zgodnie z art. 181 ust 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie finansowano pobytu w pieczy zastępczej dzieci, o którym mowa w art. 5 ust. 3 tejże ustawy tj.: cudzoziemcy przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

18. Wydatki na opiekę i wychowanie dziecka ponoszone przez gminę

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła w art. 191 ust. 9 na gminy obowiązek procentowego partycypowania w wydatkach na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej. Do wydatków tych należą wszystkie świadczenia oraz dodatki przysługujące rodzinom zastępczym jak również wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka i osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka. Gminy ponoszą wspomniane wydatki w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej w wysokości 10%, w drugim roku w wysokości 30%, a w trzecim i następnych latach w wysokości 50%. Powyższe przepisy dotyczą jednak wyłącznie dzieci umieszczonych po raz pierwszy w pieczy zastępczej po dniu 1 stycznia 2012 r.

W stosunku do wszystkich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r. pochodzących z terenu Powiatu Tarnogórskiego każdorazowo ustalano gminę właściwą ze względu na miejsce jego zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy. Gminy po potwierdzeniu swojej właściwości w stosunku do danego dziecka ponosiły procentową część wydatków PCPR w drodze noty księgowej. Na dzień 31

grudnia 2025 r. gminy partycypowały w wydatkach PCPR w przypadku 236 dzieci przebywających w pieczy zastępczej (w tym 196 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i 40 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej).

W 2025 roku wystawiono 159 not księgowych w sprawie ponoszenia przez gminy Powiatu Tarnogórskiego wydatków PCPR na rodzinną pieczę zastępczą oraz 84 not księgowych w sprawie ponoszenia przez gminy Powiatu Tarnogórskiego wydatków PCPR na instytucjonalną pieczę zastępczą.

W Tabeli 2 oraz Tabeli 3 przedstawiono liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej odnośnie których wydatki na opiekę i wychowanie ponosiły gminy Powiatu Tarnogórskiego wg stanu na 31 grudnia 2025 r.

Tabela 2 Dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej odnośnie których wydatki na opiekę i wychowanie ponosiły gminy Powiatu Tarnogórskiego w 2025 r. (stan na 31 grudnia 2025 r.)

Procentowy udział w wydatkach	10% (1 rok)	30% (2 rok)	50% (3 rok i więcej)	SUMA
Gmina Tarnowskie Góry	19	20	73	112
Gmina Radzionków	5	1	16	22
Gmina Tworóg	4	2	7	13
Gmina Miasteczko Śląskie	4	1	7	12
Gmina Zbrostawice	4	2	8	14
Gmina Kalety	8	2	0	10
Gmina Świerklaniec	1	4	5	10
Gmina Krupski Młyn	2	0	1	3
SUMA	47	32	117	196

Tabela 3 Dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej odnośnie których wydatki na opiekę i wychowanie ponosiły gminy Powiatu Tarnogórskiego w 2025 r. (stan na 31 grudnia 2025 r.)

Procentowy udział w wydatkach	10% (1 rok)	30% (2 rok)	50% (3 rok i więcej)	SUMA
Gmina Tarnowskie Góry	1	5	17	23
Gmina Radzionków	0	2	1	3
Gmina Zbrostawice	0	0	1	1
Gmina Miasteczko Śląskie	0	2	4	6
Gmina Świerklaniec	0	0	2	2
Gmina Krupski Młyn	2	0	1	3
Gmina Kalety	1	1	0	2
SUMA	4	10	26	40

Łączną kwotę jaką Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach w 2025 r. uzyskało z gmin Powiatu Tarnogórskiego jako zwrot poniesionych wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej to

3 087 785,32 zł. Zestawienie kwot wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej poniesione w 2025 r. przez gminy przedstawiono w poniższej tabeli. Kwoty przedstawione w tabeli stanowią wpływy z gmin Powiatu Tarnogórskiego wg stanu księgowego na 31 grudnia 2025 r.

Tabela 4 Kwota wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej poniesiona w 2025 r. przez gminy Powiatu Tarnogórskiego

Nazwa gminy	Kwota
Gmina Tarnowskie Góry	1 945 697,30 zł
Gmina Radzionków	199 470,01 zł
Gmina Tworóg	102 565,10 zł
Gmina Miasteczko Śląskie	294 185,48 zł
Gmina Zbrosławice	112 481,65 zł
Gmina Kalety	35 086,69 zł
Gmina Świerklaniec	254 877,95 zł
Gmina Krupski Młyn	143 421,14 zł
SUMA	3 087 785,32zł

19. Porozumienia między powiatami w sprawie ponoszenia kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych

19.1. Dzieci pochodzące z Powiatu Tarnogórskiego przebywające w rodzinach zastępczych poza powiatem

W 2025 roku kontynuowano realizację 29 porozumień odnośnie pokrywania kosztów utrzymania dzieci pochodzących z Powiatu Tarnogórskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem. W ciągu roku zawarto 3 nowych porozumień oraz zakończono realizację 4 porozumień. Dla w/w porozumień przygotowywano miesięcznie wypłaty środków na utrzymanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. W 2025 roku łącznie na pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z Powiatu Tarnogórskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem przeznaczono kwotę 654 978,17 zł w tym kwota 105 682,11 zł za zwrot kosztów opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Na dzień 31 grudnia 2025 r. obowiązywało 28 porozumień.

Tabela 5 Porozumienia dotyczące dzieci pochodzących z Powiatu Tarnogórskiego przebywających w rodzinach poza powiatem (2025 r.)

Lp	Miejsce aktualnego pobytu dziecka	Realizacja porozumienia (na dzień 1 stycznia 2025 r.)	Porozumienia zawarte w 2025 r.	Porozumienia zakończone w 2025 r.
1	P. Będziński	2	-	-
2	M. Ruda Śląska	1	-	-
3	M. Tychy	1	-	1
4	M. Chorzów	4	-	-
5	M. Bytom	5	-	-
6	P. Elbląski	1	-	-

7	P. Strzelecki	1	-	-
8	P. Gliwicki	3	1	-
9	M. Gliwice	1	-	-
10	M. Piekary Śląskie	2	1	1
11	M. Jaworzno	1	-	-
12	M. Sieradz	2	-	-
13	M. Olsztyn	1	-	-
14	P. Jarosławski	1	-	1
15	M. Częstochowa	-	1	1
16	P. Częstochowski	1	-	-
17	M. Świętochłowice	1	-	-
17	P. Prudnicki	1	-	-
-	SUMA	29	3	4

19.2. Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Tarnogórskiego, pochodzące z innych powiatów

W 2025 roku kontynuowano realizację 41 porozumień zawartych w latach poprzednich dotyczących pokrywania kosztów pobytu dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Tarnogórskiego. Zakończono realizację 8 porozumień, a zawarto w ciągu roku łącznie 14 nowych porozumień.

W styczniu 2025 r. sporządzono roczne rozliczenia wszystkich zawartych porozumień. Łączna kwota, która wpłynęła na rachunek bankowy Starostwa Powiatu Tarnogórskiego z tytułu zawartych porozumień wyniosła 1 073 757,21 zł w tym kwota 148 739,89 zł za zwrot kosztów opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Na dzień 31 grudnia 2025 r. obowiązywało 47 porozumień.

Tabela 6 Porozumienia dotyczące dzieci spoza powiatu umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Tarnogórskiego (2025 r.)

Lp.	Miejsce pochodzenia dziecka	Realizacja porozumienia (na dzień 1 stycznia 2025 r.)	Porozumienia zawarte w 2025 r.	Porozumienia zakończone w 2024 r.
1	M. Piekary Śląskie	2	2	-
2	P. Mikołowski	1	-	-
3	M. Katowice	4	-	-
4	M. Zabrze	4	2	1
5	M. Bytom	10	6	2
6	M. Chorzów	3	-	-
8	M. Świętochłowice	2	-	1
9	M. Sosnowiec	2	-	-
10	P. Strzelecki	-	-	1
11	M. Gliwice	3	1	-
15	P. Ostrowiecki	2	-	-
16	P. Gliwicki	4	1	1
17	P. Świdnicki	2	-	-

18	P. Kędzierzyńsko-Kozielski	-	-	2
19	P. Piaseczyński	1	-	-
20	M. Opole	1	-	-
21	M. Grudziądz	-	1	-
21	P. Żarski	-	1	-
-	SUMA	41	14	8

19.3. Dzieci pochodzące z terenu Powiatu Tarnogórskiego umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych psychiatrycznych oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej były umieszczane w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Skierowanie dzieci do placówek następowało po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy w rodzinie biologicznej lub braku kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W sprawach dzieci pochodzących z Powiatu Tarnogórskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów, w ciągu roku zawarto 5 porozumień, natomiast kontynuowano realizację 40 porozumień zawartych w latach poprzednich. Łącznie w 2025 r. zakończono realizację 6 porozumień. Dwójka dzieci została umieszczona interwencyjnie w instytucjonalnej pieczy zastępczej – należności z tego tytułu regulowane były na podstawie otrzymanych not księgowych bez konieczności zawierania porozumienia. Dla w/w porozumień przygotowywano miesięcznie listy wypłat. W 2025 r. koszty związane z pobytem dzieci pochodzących z Powiatu Tarnogórskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów wyniosły 3 579 019,08 zł. Na dzień 31 grudnia 2025 r. obowiązywało 39 porozumień.

Tabela 7 Porozumienia dotyczące dzieci pochodzących z Powiatu Tarnogórskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych na terenie innych powiatów, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych psychiatrycznych oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych (2025 r.)

Lp.	Miejsce aktualnego pobytu dziecka	Realizacja porozumienia (na dzień 1 stycznia 2025 r.)	Porozumienia zawarte w 2025 r.	Porozumienia zakończone w 2025 r.
1	P. Wołomiński	3	-	-
2	P. Przeworski	1	1	-
3	M. Częstochowa	2	1	1
4	P. Raciborski	3	-	-
5	P. Strzyżowski	1	1	-
6	P. Krasnostawski	3	-	1
7	P. Zawierciański	1	-	-
8	P. Dąbrowski	7	-	2
9	P. Będziński	1	-	-

10	M. Bytom	1	-	1
11	P. Opatowski	2	-	-
12	P. Ostrzeszowski	1	-	1
13	ROPS Katowice	-	2	-
14	M. Łomża	2	-	-
15	P. Oleśnicki	2	-	-
16	P. Kłobucki	5	-	-
17	P. Prudnicki	3	-	-
18	P. Tarnogórski (ZPOP)	1	-	-
19	P. Wrocławski (ZOL)	1	-	-
-	SUMA	40	5	6

W ramach powyższego zestawienia PCPR finansuje pobyt dzieci umieszczonych w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym Psychiatrycznym (1 dziecko) oraz Zakładach Opiekuńczo-Lecznicznych (1 dziecko).

20. Powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

Realizując wskazany powyżej obowiązek, Dyrektor PCPR w 2025 r., wytoczył 33 pozwy o zasądzenie alimentów przeciwko rodzicom biologicznym 40 dzieci.

21. Opłata za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Przy ustalaniu opłaty brano pod uwagę zasady określone w Uchwale Rady Powiatu Tarnogórskiego nr XXXVII/340/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej, który udziela świadczeń całodobowych. Uchwała weszła w życie w roku 2021.

Zgodnie z powyższym możliwe jest odstąpienie od ustalenia opłaty, ustalenie jej w częściowej lub pełnej wysokości.

Większość danych niezbędnych do wydania decyzji administracyjnej rodzicom biologicznym zbierana jest na podstawie oświadczeń składanych pod odpowiedzialnością karną. Do ustalenia miejsca zamieszkania rodziców

występowano z wnioskiem o udostępnienie danych ze zbiorów ewidencji ludności, zwracano się z prośbą do Policji o udostępnienie danych o miejscu zamieszkania/pobytu rodzica lub do Ośrodków Pomocy Społecznej, Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie, Urzędów Pracy, Zakładów Ubezpieczeń Społecznych, Urzędów Skarbowych, Centralnego Zarządu Służby Więziennej i innych instytucji.

Łącznie w 2025 r. rozpoczęto 184 sprawy dotyczące ponoszenia opłaty przez rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i 15 spraw dotyczących ponoszenia opłaty przez rodziców biologicznych za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ze względu na trudną sytuację materialno-bytową postępowania administracyjne w sprawach opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w dużej części przypadków kończyły się odstąpieniem od ustalenia opłaty, w pozostałych przypadkach ustalano w stosunku do rodziców częściową opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. wiele spraw pozostało w toku, były to sprawy dotyczące głównie rodziców nieznanymi z miejsca zamieszkania (brak meldunku, nie przebywanie pod adresem zameldowania).

W 2025 r. na podstawie uchwały Rady Powiatu Tarnogórskiego w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej umorzono należności pieniężne wraz z odsetkami w łącznej kwocie 337 655,06 zł.

22. Usamodzielnienia

Osoby, które opuściły rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze zostały objęte pomocą na kontynuowanie nauki, pomocą na usamodzielnienie oraz pomocą na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

W 2025 roku proces usamodzielnienia rozpoczęło 6 osób, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą oraz 6 osób które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą.

Warunkiem przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki było zobowiązanie osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia.

Dla osób usamodzielnianych wyznaczani byli opiekunowie usamodzielnienia, którzy koordynowali proces usamodzielnienia. Programy usamodzielnienia zawierały plany podejmowanych działań, terminy ich realizacji oraz zobowiązanie osób usamodzielnianych do realizacji postanowień programu. Zobowiązania obejmowały w szczególności uzupełnianie wykształcenia i podnoszenie kwalifikacji (celem zwiększenia możliwości zatrudnienia), podejmowanie działań mających na celu zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Pracownicy socjalni w okresie sprawozdawczym przeprowadzili trzy wywiady środowiskowe dotyczących kontynuowania nauki, pomocy rzeczowej i na usamodzielnienie.

Tabela 8 i 9 przedstawiają wysokość udzielonej w 2025 r. pomocy osobom, które opuściły rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Tabela 8 Pomoc udzielana osobom, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą (2025 r.)

Lp.	RODZAJ ŚWIADCZENIA	Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
1	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	24	184	126 483,62
2	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	8	8	51 628,00
3	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	4	4	11 358,00
4	Pomoc na zagospodarowanie w formie finansowej	0	0	0,00 zł
-	OGÓŁEM:	36	196	189 469,62

Tabela 9 Pomoc udzielana osobom, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą (2025 r.)

Lp.	RODZAJ ŚWIADCZENIA	Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
1	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	14	81	67 807,16
2	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	5	5	42 030,00
3	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	3	3	9 297,00
4	Pomoc na zagospodarowanie w formie finansowej	0	0	0,00
-	OGÓŁEM:	22	89	119 134,16

22.1. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki

W okresie sprawozdawczym 24 usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych, kontynuowało naukę. W 2025 roku 14 usamodzielnionych wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, objętych było pomocą na kontynuowanie nauki.

We wszystkich przypadkach pomoc na kontynuowanie nauki przyznawana była i wypłacana po potwierdzeniu kontynuowania nauki.

22.2. Pomoc pieniężna na usamodzielnienie

W okresie sprawozdawczym 5 osobom opuszczającej instytucjonalną pieczę zastępczą przyznano pomoc na usamodzielnienie, z kolei spośród osób opuszczających rodziny zastępcze świadczenie to przyznano 8 osobom.

22.3. Pomoc na zagospodarowanie

Spośród osób, które opuściły rodziny zastępcze i podjęły proces usamodzielnienia 4 osób otrzymało pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej. Z grona osób, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą 3 osoby otrzymały w/w świadczenie. Usamodzielniani wychowankowie przeznaczali pomoc w formie rzeczowej w zdecydowanej większości na polepszenie warunków mieszkaniowych i bytowych oraz zakup sprzętu komputerowego umożliwiający kontynuowanie nauki, załatwianie spraw urzędowych oraz aktywnego poszukiwania pracy.

22.4. Pomoc prawna dla osób usamodzielnianych

Zgodnie z art. 140 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą po osiągnięciu pełnoletności zapewniono pomoc prawną. W tym zakresie udzielono 6 porad prawnych.

23. Mieszkania treningowe

Na mocy Uchwały Zarządu Powiatu Tarnogórskiego z dnia 9 czerwca 2025 r. utworzono mieszkania treningowe w Tarnowskich Górach przy ul. Opolskiej 26A/6 oraz 26B/3. Wsparcie w mieszkaniach treningowych przeznaczone jest dla osób usamodzielniających, opuszczających rodziną lub instytucjonalną pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Od 1 września 2025 r. 4 osoby zostały objęte wsparciem w ramach mieszkań treningowych.

Odpłatność za pobyt w mieszkaniach treningowych ustalana jest miesięcznie na mocy Uchwały Rady Powiatu nr XVI/151/2025 z 24 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych w Tarnowskich Górach przy ul. Opolskiej 26A/6 oraz 26B/3.

Mieszkania zostały wyposażone w niezbędne meble i sprzęty w ramach projektu „Aktywne Wspieranie & Efektywne Usamodzielnianie”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Dodatkowo w ramach wspomnianego projektu każdej z osób objętych wsparciem w mieszkaniach treningowych zapewniono 25 sesji psychoterapeutycznych.

Ponadto w dniu 24 listopada 2025 r. Zarząd Powiatu Tarnogórskiego wyraził zgodę na przeznaczenie lokalu przy ul. Sikorskiego 7b/I nr 2, Radzionków jako kolejnego mieszkania treningowego dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej. We współpracy z Wydziałem Inwestycji Starostwa Powiatowego podjęto działania zmierzające do remontu lokalu w ramach w ramach bezzwrotnego wsparcia finansowego z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego. Lokal o powierzchni 26,64 m² docelowo będzie mieszkaniem treningowym dla jednej osoby.

24. Współpraca z Sądem Rodzinnym i innymi instytucjami

W okresie sprawozdawczym współpracowano z Sądem Rodzinnym w zakresie:

- wskazywania kandydatów na rodziców zastępczych dla dzieci pozbawionych opieki rodziców,
- przekazywania sprawozdań dot. sytuacji rodzin zastępczych i ocen zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- przekazywania wniosków dot. zmiany zarządzeń opiekuńczych,
- przekazywania wniosków o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej,
- wskazania opiekunów prawnych dla dzieci,
- konsultacji z kuratorami zawodowymi w sprawach dotyczących ustalenia planu zorganizowania opieki dla dzieci w tym spotkania z kuratorami na terenie PCPR (na bieżąco),
- przekazywania wniosków dot. rozwiązania rodzin zastępczych,
- udziału w sprawach sądowych dotyczących zasądzenia świadczeń alimentacyjnych.

W okresie sprawozdawczym współpracowano ze szkołami, przedszkolami i żłobkami poprzez konsultacje z pedagogami szkolnymi oraz wychowawcami klas w sprawach dotyczących dzieci umieszczonych w rodzinnej opiece zastępczej, w tym przekazywanie przez pedagogów opinii na temat szkolnego funkcjonowania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (na bieżąco).

W okresie sprawozdawczym współpracowano z ośrodkami pomocy społecznej Powiatu Tarnogórskiego w zakresie:

- konsultacji z pracownikami socjalnymi lub asystentami rodziny w sprawach dotyczących ustalenia planu pomocy dziecku lub planu pracy z rodziną, dokonywania ocen zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- umieszczania osób w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego,
- kierowania osób do środowiskowego domu samopomocy,
- prowadzenia naboru do programu korekcyjno-edukacyjnego i psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- współpraca przy rekrutacji na warsztaty kompetencji rodzicielskich,

W okresie sprawozdawczym współpracowano z Zakładem Pielęgnacyjno-Opiekuńczym Psychiatrycznym w Kamieńcu w zakresie udziału w zespołach dokonujących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w ZOL i zasadności pobytu dzieci w tej placówce. Wyznaczony przez Starostę Tarnogórskiego pracownik PCPR w Tarnowskich Górach wziął udział w 15 posiedzeniach zespołów, na których omówiono sytuację 115 dzieci. PCPR uczestniczy w zespołach od 30 grudnia 2015 roku.

Ponadto w dniach 21-22 października 2025 r. Dyrektor PCPR z kierownikami Działu ds. Pieczy Zastępczej oraz dwoma rodzinami zastępczej uczestniczyli w Konferencji w Senacie RP i wydarzeniach towarzyszących "Rodzicielstwo Skoncentrowane na Rozwiązaniach".

W trakcie Konferencji PCPR, jako jedna z 16 jednostek w województwie śląskim, otrzymał Certyfikat uprawniający do wprowadzania metody Bena Furmana (fińskiego psychiatry i psychoterapeuty, który od lat wykorzystując różne podejścia terapeutyczne, w tym podejście systemowe oraz terapię skoncentrowaną na rozwiązaniach prowadzi psychoterapię dzieci, młodzieży i ich rodzin).

25. Sprawozdawczość i statystyki

Tabele z danymi odnośnie liczby rodzin i umieszczonych w nich dzieci w 2025 roku.

Tabela 10 Liczba rodzin i umieszczonych w nich dzieci w ciągu roku 2025 r. (narastająco)

TYP RODZINY ZASTĘPCZEJ	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Spokrewniona z dzieckiem	74	93
Niezawodowa	75	107
Zawodowa	6	22
Zawodowa specjalistyczna	4	7
Zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	1	8
Rodzinny Dom Dziecka	6	50
OGÓŁEM	166	287

Tabela 11 Liczba rodzin i umieszczonych w nich dzieci wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r.

TYP RODZINY ZASTĘPCZEJ	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Spokrewniona z dzieckiem	63	79
Niezawodowa	61	87
Zawodowa	5	17
Zawodowa specjalistyczna	4	7
Zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	1	3
Rodzinny Dom Dziecka	6	46
OGÓŁEM	140	239

Jedna wykazana w tabelach 10 i 11 rodzina zastępcza zawodowa prowadzona jest zarówno przez Powiat Tarnogórski (1 dziecko powyżej) jak i inny powiat (dzieci nie wykazane).

W okresie sprawozdawczym spośród dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej:

- 12 dzieci wróciło do rodziny biologicznej,
- 9 dzieci zostało umieszczonych w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej,
- 3 zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 13 zostało przekazane do adopcji.

II. Pomoc dla osób z niepełnosprawnościami

1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

W roku 2025 na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, zgodnie z podziałem otrzymanych środków PFRON, przeznaczono kwotę 5 619 967,00 zł.

W latach poprzednich otrzymane środki PFRON przedstawiały się następująco:

- 2024 r. – 5 287 411,00 zł.
- 2023 r. – 4 345 128,00 zł,
- 2022 r. – 3 403 054,00 zł,
- 2021 r. – 2 989 680,00 zł,
- 2020 r. – 2 588 825,00 zł.

Zgodnie z uchwałą Rady Powiatu Tarnogórskiego nr XIII/124/2025 z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie określenia zadań, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2025 rok, zmienionej uchwałą:

- nr XX/171/2025 z dnia 28 października 2025 r.

Na realizację poszczególnych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2025 przeznaczono:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych przeznaczono 850 000,00 zł,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przeznaczono 1 400 000,00 zł,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych przeznaczono 408 503,00 zł,
- dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika przeznaczono 5 000,00zł,
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej przeznaczono 2 956 464,00 zł.

2. Uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Na realizację zadania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało w 2025 roku kwotę 850 000,00 zł (wydatkowano: 843 982,00 zł). Dla porównania:

- w roku 2024 PCPR otrzymało kwotę 971 167,00 zł (wydatkowano: 971 167,00 zł),
- w roku 2023 PCPR otrzymało kwotę 646 262,00 zł (wydatkowano: 646 262,00 zł),
- w roku 2022 PCPR otrzymało kwotę 490 020,00 zł (wydatkowano: 487 622,00 zł),
- w roku 2021 PCPR otrzymało kwotę 446 225,00 zł (wydatkowano: 443 473,00 zł).

W roku 2025 złożono 564 wniosków (obejmujących 564 osób niepełnosprawnych i 236 opiekunów – łącznie 800 osób). Dofinansowaniem objęto 260 wnioskodawców (ponadto dofinansowanie przyznano dla 123 opiekunów – łącznie 383 osób). Na liczbę 383 osób objętych dofinansowaniem w roku 2025 składa się:

- 28 dzieci niepełnosprawnych i 28 opiekunów,
- 232 dorosłych niepełnosprawnych i 95 opiekunów.

3. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Na realizację zadania dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, PCPR otrzymało w 2025 roku 1 400 000,00 zł (wydatkowano: 1 398 535,00 zł). Dla porównania:

- w roku 2024 PCPR otrzymało 1 360 564,00 zł (wydatkowano 1 328 108,00 zł),
- w roku 2023 PCPR otrzymało 1 095 925,00 zł (wydatkowano 1 095 799,00 zł),
- w roku 2022 PCPR otrzymało 614 981,00 zł (wydatkowano 614 968,00 zł),
- w roku 2021 PCPR otrzymało 557 775,00 zł (wydatkowano 557 775,00 zł).

W okresie sprawozdawczym złożono 1 407 wnioski, w tym:

- na dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 1 376,
- na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny – 30,
- na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla instytucji – 1,

W 2025 roku dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wypłacono dla 705 wnioskodawców na kwotę 1 398 535,00 zł, w tym:

- na dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 1 375 385,00 zł,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny – 23 150,00 zł,

W ramach zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dofinansowano zakup m.in.: rowerów rehabilitacyjnych stacjonarnych, bieżni elektrycznej, rotora do ćwiczeń, drabinki gimnastycznej, orbitreka, aparatów słuchowych, wkładek do aparatów słuchowych, systemów wspomagających słyszenie, aparatów do leczenia obturacyjnego bezdechu sennego, masek do aparatów do leczenia obturacyjnego bezdechu sennego, obuwia ortopedycznego, materaców przeciwoleżynowych, poduszek przeciwoleżynowych, protez uda, protez podudzia, protez piersi, pończoch kikutowych, ortez, pionizatorów, pieluchomajtek, cewników, worków do zbierania moczu, worków stomijnych, balkoników, podpórek czterokołowych, kul łokciowych, szkieł okularowych, wózków inwalidzkich, gorsetów, peruk, rękawa uciskowego, zbiorników na insulinę oraz czujników do systemu monitorowania stężenia glukozy, rurek tracheostomijnych.

4. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Na realizację zadania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało w roku 2025 kwotę 408 503,00 zł, (wydatkowano 321 770,14 zł). Dla porównania:

- w roku 2024 PCPR otrzymało 260 000,00 zł (wydatkowano 259 115,07 zł)
- w roku 2023 PCPR otrzymało 243 261,00 zł (wydatkowano 243 261,00 zł),
- w roku 2022 PCPR otrzymało 226 373,00 zł (wydatkowano 226 373,00 zł),
- w roku 2021 PCPR otrzymało 250 000,00 zł (wydatkowano 250 000,00 zł).

W okresie sprawozdawczym złożono 156 wniosków na zadania z zakresu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie wypłacono dla 115 wnioskodawców:

- na dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych – 25 wniosków,
- na dofinansowanie do likwidacji barier technicznych – 65 wniosków,
- na dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się – 25 wniosków.

W 2025 roku dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się wypłacono dla 115 wnioskodawców na kwotę 321 770,14 zł, w tym:

- na dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych – 132 781,00 zł,
- na dofinansowanie do likwidacji barier technicznych – 152 233,80 zł,
- na dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się – 36 755,34 zł.

Na likwidację barier architektonicznych w miejscach zamieszkania osób niepełnosprawnych wykonano prace związane m.in. z przystosowaniem istniejących łazienek dla potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez zamontowanie kabin prysznicowych, krzesłek prysznicowych, siedzisk prysznicowych, ubikacji i umywalki dostosowanej do potrzeb osoby niepełnosprawnej poruszającej się na wózku inwalidzkim, montaż uchwytów oraz poręczy, platformy schodowej na szynie skrętnej.

W ramach likwidacji barier technicznych dofinansowano zakup m.in.: łóżek rehabilitacyjnych, podnośników transportowo-kąpielowych, podnośników wannowych, rowerów trójkołowych, schodołazów, koncentratorów tlenu, wózka toaletowo-prysznicowego, rampy dwuczęściowej składanej.

W ramach dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się wydatki przeznaczono na pokrycie kosztów związanych z zakupem sprzętu komputerowego, programów specjalistycznych oraz urządzeń elektronicznych wraz z programem do komunikacji alternatywnej i wspomagającej.

Zasadność złożonych wniosków oceniał Zespół Pełnomocników ds. rozpatrywania wniosków składanych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach o przyznanie dofinansowania osobie fizycznej do likwidacji barier architektonicznych i technicznych oraz w komunikowaniu się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

5. Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Warsztat Terapii Zajęciowej jest jedną z podstawowych form aktywności wspierających proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Na terenie Powiatu Tarnogórskiego działają dwa warsztaty:

- Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Salezjański Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowskich Górach, utworzony w marcu 2000 r.,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Kaletach-Drutarni, prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Śląski Oddział Regionalny w Katowicach, powstały w grudniu 2005 r.

Uczestnikami zajęć warsztatowych są osoby posiadające orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. Dzięki uczestnictwu w warsztacie osoby niepełnosprawne mają możliwość rozwijania zaradności osobistej, zdobywania umiejętności praktycznych oraz uczenia się nowych ról społecznych. Zajęcia warsztatowe stanowią również etap przygotowawczy do podjęcia pracy zawodowej.

Poniższa tabela przedstawia środki przekazane i wydatkowane na działalność warsztatów w 2025 r.:

Tabela 12 Źródła finansowania warsztatów terapii zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej	Środki Powiatu przekazane	Środki Powiatu wykorzystane	Środki PFRON przekazane	Środki PFRON wykorzystane
WTZ Kalety	172 070,00 zł	172 070,00 zł	1 548 624,00 zł	1 548 576,92 zł
WTZ Tarnowskie Góry	156 427,00 zł	156 427,00 zł	1 407 840,00 zł	1 407 668,42 zł
Razem	328 497,00 zł	328 497,00 zł	2 956 464,00 zł	2 956 245,34 zł

W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Tarnowskich Górach funkcjonowały następujące pracownie: krawiecka, gospodarstwa domowego, komputerowo-edukacyjna, rękodzieła, arteterapii, techniczno-ślusarska, teatralno-muzyczna oraz ogrodniczo-florystyczna. W zajęciach warsztatowych uczestniczyło 40 osób. W listopadzie 2025 r. przeprowadzono kontrolę, która nie wykazała nieprawidłowości; funkcjonowanie warsztatu oceniono pozytywnie. Ponadto, Warsztat Terapii Zajęciowej w Tarnowskich Górach sporządzał plany finansowe, rozliczał środki oraz przekazywał kwartalne informacje o ich wydatkowaniu.

Natomiast Warsztat Terapii Zajęciowej w Kaletach-Drutarni oferował uczestnikom zajęcia w pracowniach: gospodarstwa domowego, przyrodniczej, zielarsko-ogrodniczej, komputerowo-fotograficznej, artystycznej, technicznej oraz rzemiosła artystycznego. Rehabilitacja społeczna i zawodowa realizowana była poprzez terapię indywidualną i grupową, muzykoterapię, teatroterapię, zajęcia edukacyjne i rekreacyjne oraz terapię przez kontakt z przyrodą. W zajęciach uczestniczyło 44 osoby. W grudniu 2025 r. warsztat złożył wniosek o zwiększenie liczby uczestników o jedną osobę, który został pozytywnie rozpatrzony. Nowy uczestnik rozpoczął zajęcia 29 grudnia 2025 r. W listopadzie 2025 r. przeprowadzono kontrolę, która

nie wykazała nieprawidłowości. Warsztaty sporządzały plany finansowe, rozliczały środki oraz przekazywał kwartalne raporty o ich wydatkowaniu.

Działalność warsztatów terapii zajęciowej wspomagała proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Tarnogórskiego.

W warsztatach organizowanych na terenie Powiatu Tarnogórskiego uczestniczyła również jedna osoba z powiatu będzińskiego. Z kolei w ramach porozumienia, w warsztatach funkcjonujących w innych gminach i powiatach, brało udział 26 mieszkańców z Powiatu Tarnogórskiego, w tym:

- 1 osoba w mieście Piekary Śląskie
- 21 osób w mieście Bytom
- 2 osoby w mieście Gliwice
- 1 osoba w mieście Zabrze
- 1 osoba w powiecie lublinieckim

6. Realizacja programu „Aktywny samorząd”

Rok 2025 był czternastym rokiem realizacji na terenie Powiatu Tarnogórskiego programu „Aktywny samorząd” finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Realizacja programu na mocy umowy podpisanej pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Tarnogórskim została powierzona Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach.

Formy wsparcia przewidziane w programie adresowane były do uprawnionych osób niepełnosprawnych i dotyczyły likwidacji barier ograniczających ich społeczne i zawodowe funkcjonowanie. Program obejmował następujące moduły, obszary i zadania:

- Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową
 - Obszar A – Zadanie nr 1 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
 - Obszar A – Zadanie nr 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B
 - Obszar A – Zadanie nr 3 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób z dysfunkcją narządu słuchu
 - Obszar A – Zadanie nr 4 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób z dysfunkcją narządu słuchu
 - Obszar B – Zadanie nr 1 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych w stopniu znacznym
 - Obszar B – Zadanie nr 2 dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania
 - Obszar B – Zadanie nr 3 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją wzroku w stopniu umiarkowanym
 - Obszar B – Zadanie nr 4 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu słuchu

- Obszar B – Zadanie nr 5 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu
- Obszar C – Zadanie nr 1 pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
- Obszar C – Zadanie nr 2 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
- Obszar C – Zadanie nr 3 pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
- Obszar C – Zadanie nr 4 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
- Obszar C – Zadanie nr 5 pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego
- Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej
- Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia), które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, tj. pod opieką zespołu długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie lub pod opieką poradni/ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem

- Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Na realizację programu „Aktywny samorząd” Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało, w ramach I i II transzy, następujące środki finansowe:

Tabela 13 Środki finansowe PFRON przekazane na realizację programu „Aktywny samorząd” na 2025 rok

Wydatki	Limit środków PFRON (w zł)
Moduł I	853 000,00
Moduł II	558 000,00
Koszty obsługi programu	70 550,00
Koszty promocji programu	14 110,00
Koszty ewaluacji programu	7 055,00
RAZEM	1 502 715,00

Osoby uprawnione do korzystania z dofinansowania w ramach programu „Aktywny samorząd” składały do dnia 10 października 2025 roku wnioski w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (z uwzględnieniem sytuacji, w której Realizator programu może podjąć decyzję o przywróceniu Wnioskodawcy terminu złożenia wniosku). Łącznie wpłynęło 689 wniosków z czego przeznaczono do dofinansowania 671.

Rok 2025 był szóstym rokiem, w którym wszystkie wnioski składane w ramach programu „Aktywny samorząd” procedowane były przez pracowników PCPR przy wykorzystaniu nowoczesnego narzędzia - platformy SOW (System Obsługi Wsparcia), za pomocą której osoby z niepełnosprawnością mogą elektronicznie składać wnioski o wsparcie w ramach poszczególnych zadań. System SOW, wyposażony jest we wszystkie potrzebne formularze i wzory oraz w inne funkcjonalności, które ułatwiają realizację programu. Wszystkie dokumenty niezbędne do złożenia wniosku lub zawarcia umowy dofinansowania lub rozliczenia dofinansowania, Wnioskodawca może skanować/powielać w formie elektronicznej i takie są podstawą oceny formalnej i merytorycznej wniosku oraz zawarcia umowy i rozliczenia dofinansowania.

Dostęp do Systemu jest nieodpłatny. Podstawowym i jedynym wymaganiem w celu spełnienia warunku zapewnienia ogólnokrajowego zasięgu jest dostęp do sieci internetowej. Pełne korzystanie z Systemu wymaga posiadania narzędzia autoryzacji – uwierzytelnienia przez profil zaufany na platformie ePUAP lub przy pomocy kwalifikowalnego podpisu elektronicznego.

Wniosków złożonych przez Wnioskodawców w systemie SOW było 305.
Wniosków złożonych przez Wnioskodawców w wersji papierowej było 384.
W roku 2025 łącznie w ramach w/w programu złożono 689 wnioski.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydatkowało na realizację programu „Aktywny samorząd” na 2025 rok następujące kwoty:

Tabela 14 Środki finansowe PFRON wydatkowane w 2025 roku (stan na dzień 31 grudnia 2025 r.) w ramach programu „Aktywny samorząd” na 2025 rok w podziale na poszczególne zadania w zestawieniu do liczby złożonych wniosków i wniosków objętych dofinansowaniem

Zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków objętych dofinansowaniem	Wyplacona kwota dofinansowania (w zł)
Obszar A Zadanie 1	7	6	100 164,59
Obszar A Zadanie 2	4	4	9 678,00
Obszar A Zadanie 3	0	0	0
Obszar A Zadanie 4	4	3	13 793,94
Obszar B Zadanie 1	11	10	90 268,06
Obszar B Zadanie 2	3	2	4 620,00
Obszar B Zadanie 3	4	3	29 454,45
Obszar B Zadanie 4	10	10	59 951,66
Obszar B Zadanie 5	2	2	3 353,00
Obszar C Zadanie 1	5	5	31 960,00
Obszar C Zadanie 2	13	13	35 143,00
Obszar C Zadanie 3	2	2	39 600,00
Obszar C Zadanie 4	0	0	0,00
Obszar C Zadanie 5	11	11	56 881,00

Obszar D	20	18	41 384,07
Obszar E	454	444	188 000,00
Ogółem Moduł I	550	533	704 251,77
Moduł II	139	137	380 096,45
Ogółem Moduł I i II	689	670	1 084 348,22
Koszty obsługi programu	-	-	45 050,00
Koszty promocji programu	-	-	9 010,00
Koszty ewaluacji programu	-	-	4 505,00
RAZEM	-	-	1 142 913,22

Z uwagi na wprowadzone przez PFRON zmiany do programu dotyczące zasad naliczania i rozliczania dofinansowania w ramach programu, ostateczny termin wypłaty kwot dofinansowania w ramach środków otrzymanych na realizację programu na 2025 rok upływa 15 kwietnia 2026 roku.

7. Program „SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ”

7.1. Moduł DOSTĘPNE MIESZKANIE

Realizatorem programu na terenie Powiatu Tarnogórskiego było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach, program finansowany był ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Celem programu był wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

Nabór wniosków prowadzony był w trybie ciągłym i odbywał się wyłącznie w formie elektronicznej w systemie SOW.

Środki finansowe PFRON wykorzystane na realizację Programu „SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ” - Dostępne mieszkanie:

- realizacja wniosków – 86 535,00 zł
- obsługa realizacji programu – 4 433,62 zł

7.2. Moduł MIESZKANIE DLA ABSOLWENTA

Realizatorem programu na terenie Powiatu Tarnogórskiego było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach, program finansowany był ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Celem programu był wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.

Nabór wniosków prowadzony był w trybie ciągłym i odbywał się wyłącznie w formie elektronicznej w systemie SOW.

Program realizowany był od dnia jego zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą PFRON. Termin zakończenia realizacji programu Rada Nadzorczą PFRON określiła na dzień 31 grudnia 2025 r.

Środki finansowe PFRON wykorzystane na realizację Programu „SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ” - Mieszkanie dla absolwenta:

- realizacja wniosków – 25 577,40 zł
- obsługa realizacji programu – 2 285,64 zł

8. Realizacja programów resortowych z Funduszu Solidarnościowego

8.1. Realizacja resortowego programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2025

W roku 2025 na mocy umowy podpisanej pomiędzy Wojewodą Śląskim a Powiatem Tarnogórskim została powierzona Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach realizacja resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025. Zadanie zostało w całości sfinansowane ze Funduszu Solidarnościowego.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025 miał na celu zapewnienie dostępności do usługi asystenta tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych w zakresie: poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia, zapewnienia osobom niepełnosprawnym wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb, umożliwienia zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne, kulturalne, rozrywkowe lub sportowe itp.

Programem objęto łącznie 47 beneficjentów, w tym 34 osoby legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 13 osób legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Tabela 15 Zestawienie ze względu na adresatów Programu

Ogólna liczba osób niepełnosprawnych, którym przyznano usługi asystenta	47
w tym: liczba osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	34
w tym: liczba osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	13

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach resortowego programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2025 objęło następujący zakres:

Tabela 16 Podmiotowy i przedmiotowy zakres Programu

Ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób niepełnosprawnych	18 556,00
w tym: liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób z orzeczeniem o znacznym stopniu z niepełnosprawnością sprzężoną	13 565,50
w tym: liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	4 990,50

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydatkowało na realizację resortowego Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2025 następujące kwoty:

Tabela 17 Środki finansowe Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych wydatkowane na realizację resortowego Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2025.

Łączna kwota środków z Funduszu Solidarnościowego przekazana na realizację Programu	1 014 849,00 zł
Łączna kwota środków z Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu	999 188,39 zł
w tym: koszt godzin usług asystenckich	927 799,51 zł
w tym: zwrot kosztów przejazdu dla asystenta oraz bilety do kina	49 189,88 zł
w tym: kwota środków wykorzystanych na obsługę Programu	19 899,00 zł
w tym: kwota kosztów ubezpieczenia OC asystentów	2300,00 zł

W 2025 r. dokonano zwrotu w wysokości 15 660,61 zł z powodu niewykorzystania przez część asystentów całości środków finansowych przeznaczonych na zwrot kosztów pośrednich (kosztów przejazdu) związanych ze świadczeniem usług w ramach Programu w okresie od września do grudnia 2025 roku. W wyżej wymienionym okresie nie było możliwości aktualizowania wniosku, w związku z powyższym również przesunięcia zwróconej kwoty na zwiększenie liczby godzin asystenckich.

8.2. Realizacja programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2025

W imieniu Powiatu Tarnogórskiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach przystąpiło do realizacji programu „Opieka wytchnieniowa” –

edycja 2025, realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ze środków Funduszu Solidarnościowego. W ramach programu świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego oraz całodobowego.

W ramach pobytu dziennego zrealizowano:

- 3 765 godzin dla 17 opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności;
- 1 200 godzin dla 6 opiekunów dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Usługi miały charakter indywidualny i były realizowane w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnościami. Łącznie zrealizowano 4965 godzin wsparcia, a całkowity koszt pobytu dziennego wyniósł 248 249,91 zł.

W ramach pobytu całodobowego zrealizowano:

- 73 doby opieki dla 6 opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności;
- 56 dób dla 4 opiekunów dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Czas trwania jednego pobytu nie przekraczał 14 dni na osobę. Opieka całodobowa była świadczona w miejscach wskazanych przez uczestników programu, które uzyskały pozytywną opinię Powiatu oraz najlepiej odpowiadały indywidualnym potrzebom osób z niepełnosprawnościami, zapewniając odpowiednią opiekę dostosowaną do stopnia i rodzaju niepełnosprawności oraz wymagań dotyczących pielęgnacji, żywienia i rehabilitacji. Łącznie zrealizowano 129 dób pobytu całodobowego, a koszt świadczenia usług wyniósł 72 800,00 zł.

Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację programu wyniosła 327 473,91 zł, w tym:

- 321 049,91 zł na świadczenie usług opieki wytchnieniowej,
- 6 424,00 zł na koszty obsługi programu.

9. Informacja o prawach i uprawnieniach dla osób niepełnosprawnych

W 2025 roku udzielono szerokich informacji o prawach i uprawnieniach. Wszystkie udzielone informacje można podzielić na:

- informacje o uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym wynikających z tytułu niepełnosprawności,
- informacje o możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON i Funduszu Solidarnościowego,
- informacje o aktualnych programach realizowanych przez PFRON oraz projektach skierowanych na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej skierowanej do osób niepełnosprawnych,
- informacje o jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Tarnogórskiego oraz pozostałych placówkach działających na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych,
- informacje o działających na terenie Powiatu Tarnogórskiego organizacjach pozarządowych prowadzących działalność statutową na rzecz osób niepełnosprawnych
- informacje na temat możliwości ubiegania się przez osoby niepełnosprawne o różnego rodzaju świadczenia z pomocy społecznej

- wskazywanie jednostki organizacyjnej w województwie śląskim, do której osoba niepełnosprawna może zwrócić się z wnioskiem o ustalenie poziomu potrzeby wsparcia.

III. Profilaktyka i wsparcie środowiskowe

1. Domy Pomocy Społecznej

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności i nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Umieszczenie w domu następowało po uprzednim skierowaniu osoby wymagającej całodobowej opieki przez gminę właściwą dla jej miejsca zamieszkania (gmina określała wysokość odpłatności, jaką osoba kierowana ma uiszczać za pobyt w domu). Do zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach należało wydawanie decyzji o umieszczeniu w DPS, wydawanie decyzji zmieniających odpłatność dla osób umieszczonych w domach pomocy społecznej na tzw. „starych zasadach” – wydane skierowania lub przyjęcia przed 01 stycznia 2004 r., oraz wpisywanie na listę osób oczekujących do poszczególnych domów - określając przybliżony termin przyjęcia.

Okres oczekiwania na umieszczenie w poszczególnych domach zależny był od ich typu.

1.1. Wnioski w sprawie umieszczenia w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego w roku 2025

O umieszczenie w DPS funkcjonujących na terenie Powiatu Tarnogórskiego w 2025 roku ubiegało się 141 osób (24 osoby z Powiatu Tarnogórskiego, 83 spoza), porównując w roku 2024 – 116 wniosków, 33 osoby z Powiatu Tarnogórskiego).

W trakcie roku w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Tarnogórskiego umieszczono łącznie 79 osób (27 osób z Powiatu Tarnogórskiego).

Tabela 18 Liczba osób przyjętych do domów pomocy społecznej w 2025 r.

Dom Pomocy Społecznej	Osoby z terenu Powiatu	Osoby spoza Powiatu
Tarnowskie Góry, ul. Gliwicka 22	2	1
Tarnowskie Góry, ul. Włoska 24	22	17
Nakło Śląskie, ul. Główna 8	0	4
Miedary, ul. Zamkowa 7	0	3
Zbrostawice, ul. Wolności 34	2	6
Tarnowskie Góry, ul. Kościelna 34	1	21
OGÓŁEM	27	52

W 2025 r. wydano następujące decyzje administracyjne, w tym:

- o umieszczeniu w domu pomocy społecznej – 82,
- zmieniające odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej – 222,
- zmieniające decyzje o umieszczeniu w domu pomocy społecznej – 67,
- uchylające umieszczenie w domu pomocy społecznej – 3,
- wygaszające skierowanie, umieszczenie, odpłatność w domu pomocy społecznej – 8.

1.2. Osoby oczekujące na umieszczenie w domach pomocy społecznej

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej na dzień 31 grudnia 2025 r.

Tabela 19 Liczba osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej na dzień 31 grudnia 2025 r. (na podstawie ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r.) wynosiła 57.

Dom Pomocy Społecznej	Osoby z terenu Powiatu	Osoby spoza Powiatu
Tarnowskie Góry ul. Gliwicka 22	1	5
Tarnowskie Góry ul. Włoska 24	8	11
Nakło Śląskie ul. Główna 8	1	3
Miedary ul. Zamkowa 7	0	1
Zbrostawice ul. Wolności 34	0	9
Tarnowskie Góry ul. Kościelna 34	2	16
OGÓŁEM	12	45

1.3. Domy Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego - koszt utrzymania, liczba mieszkańców

- Dom Pomocy Społecznej „Przyjaźń” w Tarnowskich Górach, ul. Włoska 24 dla osób przewlekle somatycznie chorych przeznaczony na 130 miejsc (kobiety i mężczyźni). Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu w 2025 r. wynosił 7 226,14 zł,
- Dom Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach, ul. Gliwicka 22 dla osób przewlekle psychicznie chorych przeznaczony dla 62 kobiet. Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu w 2025 r. wynosił 6 338,40 zł,
- Dom Pomocy Społecznej w Zbrostawicach, ul. Wolności 34 przeznaczony dla 95 osób niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyzn). Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu w 2025 r. wynosił 6 921,66 zł,
- Dom Pomocy Społecznej Pod Aniołem w Tarnowskich Górach, ul. Kościelna 34 dla osób przewlekle psychicznie chorych przeznaczony dla 80 osób (kobiet i mężczyzn). Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu w 2025 r. wynosił 8 834,83 zł,
- Dom Pomocy Społecznej w Nakle Śląskim dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola

Boromeusza przeznaczony dla 60 osób. Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu w 2025 r. wynosił 6 824,28 zł,

- Dom Pomocy Społecznej w Miedarach przeznaczony dla 56 osób niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyzn). Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu w 2025 r. wynosił 7 615,21 zł

W dniu 11 lutego 2025 r. została wydana decyzja nr PSII.9423.1.2025 Wojewody Śląskiego na czas niepokreślony dotycząca zezwolenia na prowadzenie przez Powiat Tarnogórski Domu Pomocy Społecznej Pod Aniołem, ul. Kościelna 34, 42-609 Tarnowskie Góry, przeznaczonego dla 80 osób przewlekle psychicznie chorych (kobiet i mężczyzn). W związku z powyższym 12 lutego 2025 r. przeniesiono dom pomocy społecznej do nowej siedziby.

Domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie Powiatu Tarnogórskiego prowadzone przez Powiat lub na jego zlecenia spełniają standardy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej. W domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Tarnogórskiego na 483 mieszkańców jest 120 osób przyjętych przed 01.01.2004 r.

2. Środowiskowy Dom Samopomocy

W Powiecie Tarnogórskim funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy z siedzibą w Tarnowskich Górach przy ulicy Kard. S. Wyszyńskiego 135, który jest prowadzony przez Stowarzyszenie „Serdeczni” na zlecenie Powiatu.

Środowiskowy Dom Samopomocy zapewnia miejsca dla 20 osób przewlekle psychicznie chorych, upośledzonych umysłowo oraz osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ łączony ABC). Osoba ubiegająca się o skierowanie do ŚDS składa do Ośrodka Pomocy Społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania pisemny wniosek o skierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy w Tarnowskich Górach wraz zaświadczeniem lekarskim, wydanym przez lekarza psychiatrę lub lekarza neurologa o występujących zaburzeniach psychicznych oraz zaświadczenie lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osoby niepełnosprawnej fizycznie, a także orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, o ile takie osoba posiada.

Decyzję administracyjną o skierowaniu do Środowiskowego Domu Samopomocy wydaje w imieniu Starosty Tarnogórskiego, na podstawie upoważnienia, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach. Udział w zajęciach środowiskowego domu samopomocy jest nieodpłatny.

Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Liczba osób biorących udział w zajęciach wg stanu na 31.12.2025 r. wynosiła 20 osoby. Liczba osób w 2025 roku przeznaczona do podwyższonej dotacji w oparciu o art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., tj. osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi – 11 osób. Kwota dotacji na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Tarnowskich Górach przekazana i wydatkowana w 2025 roku to 859 368,60 zł.

W styczniu 2026 r. złożono zapotrzebowanie do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach na zwiększenie liczby miejsc w środowiskowym domu samopomocy o 5.

Pracownicy domów pomocy społecznej jak i środowiskowego domu samopomocy otrzymują również dodatek motywacyjny do wynagrodzenia w wysokości 1000 zł brutto miesięcznie, który przysługuje od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2027 r. zgodnie z Rządowym Programem „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 – 2027”.

3. Działalność Punktu Interwencji Kryzysowej

W marcu 2021 r. ze środków własnych Powiatu Tarnogórskiego został utworzony Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach, jako realizacja jednego z zadań określonego w art. 19 ustawy o pomocy społecznej, tj. prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej i tym samym podejmowanie działań w obszarze interwencji kryzysowej poprzez udzielanie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

W ramach działalności punktu 2 razy w tygodniu udzielano specjalistycznego poradnictwa psychologicznego skierowanego do osób/ rodzin znajdujących się w kryzysie spowodowanym m.in.:

- przemocą domową,
- kryzysem małżeńskim,
- rozwodem,
- rozstaniem,
- utratą bliskiej rodziny,
- konfliktem w rodzinie,
- utratą pracy,
- uzależnieniem, itp.

Udzielana pomoc była bezpłatna, nie było wymagane skierowanie. W 2025 roku 2 psychologów pracujących w PIK udzieliło łącznie 219 porad w zakresie interwencji kryzysowej dla 45 osób/rodzin.

4. Poradnictwo specjalistyczne

4.1. Poradnictwo psychologiczne

W okresie sprawozdawczym prowadzono poradnictwo psychologiczne dla mieszkańców powiatu oraz rodzin zastępczych. W 2025 roku z poradnictwa psychologicznego skorzystało 16 rodzin zastępczych. W 2025 roku łącznie odbyło się 191 konsultacji, w tym 113 dla rodzin zastępczych.

Psycholog zatrudniony w Dziale Profilaktyki i Wsparcia Środowiskowego prowadził poradnictwo na rzecz mieszkańców powiatu tarnogórskiego. W 2025 roku objął wsparciem 32 rodziny/osoby, udzielając im 170 porad. Sprawy, z którymi strony zwracały się o poradę psychologiczną dotyczyły problemów opiekuńczo-wychowawczych, trudności natury emocjonalnej, przemocy i konfliktów w rodzinie i małżeństwie, sytuacji okołorozwodowych, przeżytych traum oraz bieżących problemów utrudniających codzienne funkcjonowanie, a także innych kryzysów i trudności.

4.2. Poradnictwo pedagogiczne

W okresie sprawozdawczym prowadzono indywidualne konsultacje dla rodzin zastępczych, rodziców dzieci przebywających w rodzinach zastępczych oraz rodziców mających trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi, z których korzystały rodziny na bieżąco. Konsultacje dotyczyły przede wszystkim pomocy w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, kryzysu szkolnego oraz adaptacji dziecka w nowym środowisku. Z konsultacji tych skorzystały 24 rodziny zastępcze (119 osoby), odbyło się 67 konsultacji.

4.3. Poradnictwo socjalne

W okresie sprawozdawczym na bieżąco udzielano poradnictwa socjalnego. Z usamodzielnianymi wychowankami rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych przygotowywano programy usamodzielnienia. Pracownicy Centrum pełnili również role opiekunów usamodzielnienia, w przypadkach, gdy usamodzielnieni wychowankowie nie wskazali takich osób.

Poradnictwo socjalne wynika ze specyfiki pracy PCPR, w okresie sprawozdawczym na bieżąco udzielano osobom zgłaszającym się do PCPR informacji o prawach i uprawnieniach wynikających głównie z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej jak i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz kierowano interesantów do odpowiednich jednostek.

5. Zapewnienie okresowego miejsca pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2026 r. Powiat Tarnogórski, na mocy podpisanej umowy z Caritas Diecezji Sosnowieckiej o realizację zadania publicznego Powiatu Tarnogórskiego w latach 2024-2026 z zakresu pomocy społecznej, zapewnia całodobowe okresowe miejsce pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Zadanie publiczne jest realizowane na rzecz mieszkańców Powiatu Tarnogórskiego. Na jego realizację w roku 2025 przeznaczono kwotę

43.800,00 zł. W 2025 r. w ramach umowy 1 kobieta z 4 małoletnimi dziećmi skorzystała z całodobowego pobytu w w/w placówce. Wydatkowano dotację w wysokości 5.100,00 zł.

IV. Pozostała Działalność

1. Projekt „Aktywne Wspieranie & Efektywne Usamodzielnianie”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach od 1 maja 2025 r. realizuje projekt „Aktywne Wspieranie & Efektywne Usamodzielnianie” w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021–2027 (Europejski Fundusz Społeczny+). Projekt realizowany jest w ramach Priorytetu FESL.07.00 – Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, Działania FESL.07.07 – Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej.

Na realizację projektu przewidziano wydatki kwalifikowalne w wysokości 2 031 194,05 zł, w tym wnioskowane dofinansowanie wynosi 1 929 634,34 zł. Projekt zakłada objęcie wsparciem łącznie 204 osób (99 kobiet i 105 mężczyzn) – w tym dzieci przebywających w pieczy zastępczej, osoby usamodzielniane oraz rodziny zastępcze.

Celem projektu jest deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej i osobom usamodzielnianym.

Działania w projekcie są realizowane od 1 maja 2025 r. do 30 kwietnia 2027 r. i obejmują m.in.: wyposażenie i uruchomienie Rodzinnego Domu Dziecka, uruchomienie mieszkań treningowych dla osób opuszczających pieczę zastępczą, szkolenia i kursy dla rodzin zastępczych oraz usamodzielnianych wychowanków, poradnictwo indywidualne, diagnostykę oraz zajęcia terapeutyczne dla dzieci, a także działania promujące ideę rodzicielstwa zastępczego.

Rekrutacja do udziału w projekcie ma charakter otwarty i jest dostępna dla wszystkich osób spełniających kryteria uczestnictwa, niezależnie od płci, wieku, niepełnosprawności, pochodzenia, wyznania, orientacji seksualnej oraz innych cech chronionych prawem, z pełnym poszanowaniem zakazu dyskryminacji.

Informacje o projekcie są rozpowszechniane poprzez stronę internetową PCPR, media społecznościowe, materiały promocyjne oraz wśród podopiecznych PCPR.

Działania wsparcia są realizowane w oparciu o indywidualne potrzeby uczestników, niezależnie od płci, co jest określone w indywidualnej ścieżce wsparcia, przygotowanej na podstawie analizy predyspozycji i potrzeb każdego uczestnika projektu.

W ramach realizacji projektu w 2025 r. uruchomiono Rodzinny Dom Dziecka, który w ramach projektu został wyposażony w meble i sprzęty gospodarstwa domowego, zapewniające odpowiednie warunki opiekuńczo-wychowawcze. Do domu wprowadziła się rodzina, a następnie opieką zostało objętych sześcioro dzieci.

Równocześnie uruchomiono mieszkania treningowe dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą. Do mieszkań wprowadziły się 4 osoby

usamodzielniane. Wyposażone w potrzebne meble i sprzęty lokale stworzyły wychowankom warunki do nauki samodzielnego życia w środowisku lokalnym.

Wsparciem terapeutycznym objęto dzieci i młodzież z rodzin zastępczych, którym zapewnia się zindywidualizowaną pomoc dostosowaną do rozpoznanych potrzeb rozwojowych i emocjonalnych. W ramach projektu „Aktywne Wspieranie & Efektywne Usamodzielnianie” uczestnicy mają możliwość korzystania z różnorodnych form wsparcia specjalistycznego, których celem jest poprawa funkcjonowania emocjonalnego, społecznego i poznawczego.

Realizowane działania obejmują:

- Trening Umiejętności Społecznych (TUS) – ukierunkowany na rozwój kompetencji interpersonalnych, naukę współpracy, komunikacji oraz budowania prawidłowych relacji rówieśniczych (wsparciem objęto 24 dzieci, w tym 12 ukończyło pełny cykl zajęć),
- Trening Zastępowania Agresji (TZA) – pomagający w nauce konstruktywnego radzenia sobie z emocjami, kontrolowania impulsów i rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy (uczestniczy 21 dzieci),
- Terapię integracji sensorycznej (SI) – wspierającą w obszarze percepcji i przetwarzania bodźców sensorycznych oraz poprawy koncentracji i koordynacji (uczestniczy 19 dzieci),
- Terapię metodą Tomatisa – stymulującą uwagę słuchową, koncentrację i zdolności komunikacyjne (uczestniczy 14 dzieci, z czego 7 ukończyło pełny cykl terapii),
- Diagnozę psychofizyczną – służącą kompleksowej ocenie funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i ruchowego dziecka, stanowiącą podstawę do planowania dalszego wsparcia (wsparciem objętych jest 58 dzieci).

Część uczestników pozostaje w trakcie realizacji zaplanowanych form wsparcia lub oczekuje na rozpoczęcie zajęć zgodnie z ustalonym harmonogramem. Tak kompleksowe działania pozwalają dzieciom i młodzieży po trudnych doświadczeniach systematycznie wzmacniać kompetencje społeczne, emocjonalne i rozwojowe oraz zwiększać szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku rodzinnym i lokalnym.

Osoby usamodzielniane zostały objęte wsparciem psychoterapeutycznym ukierunkowanym na wzmocnienie kompetencji społecznych, budowanie samodzielności życiowej oraz przygotowanie do funkcjonowania poza systemem pieczy zastępczej.

W 2025 r. rozpoczęto realizację szkoleń dla rodzin zastępczych oraz uruchomiono grupę wsparcia edukacyjnego. Działania te służą podnoszeniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, wzmacnianiu rodzin zastępczych w pełnionej roli oraz przeciwdziałaniu wypaleniu. W ramach projektu przewidziano łącznie 6 szkoleń dla rodzin zastępczych, z czego 2 zostały dotychczas zrealizowane i ukończone przez opiekunów biorących w nich udział, natomiast kolejne są w trakcie realizacji zgodnie z harmonogramem.

2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach w roku 2025 współpracowało z organizacjami pozarządowymi, które działają na polu pomocy społecznej, poprzez:

- współpracę ze Zgromadzeniem Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza i Zakonem Posługującym Chorym (Ojców Kamilianów) w zakresie prowadzenia 3 domów pomocy społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego,
- współpracę z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci – Śląski Oddział Regionalny i Salezjańskim Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Tarnowskich Górach w zakresie prowadzenia 2 warsztatów terapii zajęciowej,
- współpracę z Stowarzyszeniem „Serdeczni” w zakresie prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy,
- udzielanie organizacjom pozarządowym działającym na terenie powiatu wsparcia merytorycznego w zakresie aplikowania o środki w ramach ogłaszanych projektów/programów,
- udzielanie organizacjom pozarządowym realizującym powierzone im zadania w zakresie pomocy społecznej wsparcia merytorycznego oraz pomocy w sporządzaniu sprawozdań merytorycznych i finansowych,
- współpracę z Caritas Diecezji Sosnowieckiej zakresie zapewnienia całodobowego okresowego miejsca pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- udział w imprezach okolicznościowych Stowarzyszenia „Serdeczni”, Klubu Abstynenta „Jutrzenka” z Tarnowskich Gór, Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Itaka” w Miasteczku Śląskim,

3. Szkolenia pracowników i doradztwo dla kadr pomocy społecznej

W 2025 roku pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach korzystali z następujących szkoleń, warsztatów, brali udział w konferencjach, które częściowo były prowadzone w formie zdalnej. Korzystano również z bezpłatnych szkoleń.

- „Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej”
- „Zrozumieć autyzm”
- „Wielowymiarowe wsparcie w systemie pomocy społecznej”
- „Koordynacja działań w zakresie polityki społecznej ROPS WSL”
- „Gliwickie Forum Rodzicielstwa Zastępczego”
- „ W poszukiwaniu mocy”
- „Rodzicielstwo skoncentrowane na rozwiązaniach”
- „Edukacja i monitoring w pomocy społecznej – cele, metody, raportowanie realizowane w ramach projektu – Koordynacja działań w zakresie polityki społecznej”
- „Praca socjalna z elementami terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach”
- „Metoda Kids Skills w pracy z osobami neuroróżnorodnymi”
- „Kontrakt socjalny”
- „Praca z osobą stosującą przemoc domową”
- „Pobyt cudzoziemców w Polsce – podstawowe zagadnienia”
- „Skillful Group”

- „Superwizja pracy z klientem”
- „Zasady kierowania oraz ustalania odpłatności DPS z uwzględnieniem zasad przeliczania dochodu w związku z uzyskaniem renty wdowiej lub dodatku dopełniającego”
- „Praca z systemem informacji prawnej LEGALIS”
- „Wyszukiwanie informacji w LEGALIS – Administracja”
- „Zamówienia publiczne do 170 tys. Zł – nowelizacja PZP w 2025 r.”
- „Prawo pracy. Najnowsze zmiany”
- „Usamodzielnienia wychowanków”
- „Wypalenie zawodowe rodzin zastępczych – perspektywa i wyzwania”
- „Zasady równości i przeciwdziałania dyskryminacji”
- „Wsparcie rodziny, piecza zastępcza i adopcja w województwie śląskim”
- „Wsparcie dla dzieci z ADHD i autyzmem – porady ekspertów”
- „Jak skutecznie znaleźć nowe rodziny zastępcze dzięki Facebookowi”
- „Jak budować relacje z dzieckiem”
- „Aplikacja pieczy zastępczej”
- „Skuteczne pozyskiwanie partnerów w prowadzeniu kampanii społecznej”
- „Budowa kampanii społecznej w tym działania online”
- „Zapobieganie dyskryminacji i uwzględnianie specyficznych potrzeb osób narażonych na dyskryminację ze względu na cechy prawnie chronione oraz udzielanie wsparcia osobom narażonym na dyskryminację ze względu na cechy prawnie chronione ze szczególnym uwzględnieniem dyskryminacji ze względu na orientację seksualną”
- „Rola pracowników socjalnych w zapobieganiu zachowaniom samobójczym”
- „Praca z Systemem Informacji Prawnej Legalis”
- „Praca socjalna z elementami terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach”

Ponadto w 2025 roku odbyły się:

- 2 spotkania Dyrektorów/Kierowników Ośrodków Pomocy Społecznej z Powiatu Tarnogórskiego w domach pomocy społecznej tj. w DPS w Tarnowskich Górach, ul. Gliwicka 22 i w DPS Pod Aniołem w Tarnowskich Górach, ul. Kościelna 34,
- 2 spotkania merytoryczne dla pracowników socjalnych z domów pomocy społecznej,
- 1 spotkanie merytoryczne w Domu Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach, ul. Gliwicka 22 z Dyrektorami pozostałych domów pomocy społecznej prowadzonych przez Powiat Tarnogórski i na jego zlecenie.

4. Dane przekazywane do BIG

W 2025 r. uzupełniano informacje gospodarcze w 4 biurach tj. ERIF BIG S.A., BIG InfoMonitor S.A., KBIG S.A. oraz KR D BIG S.A. Na dzień 31 grudnia 2025 r. wykazano informacje gospodarcze o 29 dłużnikach, którzy zalegają z opłatami za pobyt dziecka w pieczy zastępczej za okres dłuższy niż 12 miesięcy w łącznej kwocie 553 956,42 zł.

W 2025 roku jednostka w celu dochodzenia należności wystawiła 13 tytułów wykonawczych. Na dzień 31 grudnia 2025 r. jest wystawionych łącznie 58 tytułów wykonawczych do Urzędów Skarbowych na wykazanych w księgach 42

dłużników (40 rodziców biologicznych oraz 2 dłużników za nienależnie pobrane świadczenia).

5. Sprawozdawczość

- półroczne sprawozdania MPiPS-03 na potrzeby Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach (lipiec, styczeń),
- sprawozdanie MRiPS – 06 – wybrane jednostki organizacyjne pomocy społecznej i inne jednostki pomocy społecznej oraz zatrudnienie w pomocy społecznej,
- półroczne sprawozdanie ze składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowych (styczeń, lipiec),
- półroczne sprawozdanie ze składek na ubezpieczenie zdrowotne (styczeń, lipiec),
- roczne sprawozdania PS-02 rodzinnej pieczy zastępczej na potrzeby Urzędu Statystycznego w Katowicach (styczeń),
- ocena zasobów pomocy społecznej (kwiecień),
- sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zbiór centralny Pomost wysyłany kwartalnie do Wojewódzkiego Administratora Pomost (styczeń, kwiecień, lipiec i październik),
- sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej, miesięczne, roczne,
- sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej, miesięczne, roczne,
- sprawozdanie Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych,
- sprawozdanie Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułu dłużnych oraz poręczeń i gwarancji,
- sprawozdanie Rb-ZN kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych,
- sprawozdanie Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, kwartalne,
- rozliczenie dotacji otrzymanych z budżetu państwa w okresie od 1 stycznia 2025 r. do – 31 grudnia 2025 r.
- sprawozdanie opisowe za rok 2025 w zakresie dochodów i wydatków,
- sprawozdanie z realizacji zadań nałożonych uchwałą Zarządu Powiatu w zakresie gospodarowania powierzonym mieniem,
- sprawozdanie finansowe wraz z załącznikami,
- sprawozdanie o stanie zakresie mienia komunalnego,
- sprawozdanie kwartalne Z-03 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach,
- sprawozdanie roczne Z-06 o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy,
- sprawozdanie roczne F-03 o stanie i ruchu środków trwałych,
- informacja INF-1 miesięczna o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,

- informacja INF-2 roczna o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- informacja INF-Z miesięczna o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych – informacja ewidencyjna,
- sporządzanie deklaracji dla ZUS związanych z zatrudnianiem i wynagradzaniem pracowników,
- sporządzanie deklaracji dla Urzędu Skarbowego związanych z zatrudnianiem i wynagradzaniem pracowników,
- informacja o ilości osób korzystających z usług ośrodka wsparcia – środowiskowego domu samopomocy (miesięcznie),
- sprawozdanie dotyczące efektywności działalności środowiskowych domów samopomocy województwie śląskim,
- sprawozdanie „Środowiskowe domy samopomocy – wykorzystanie dotacji w 2025 roku na realizację art. 51 c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej – podwyższenie miesięcznej kwoty dotacji na uczestnika w ramach Programu „Za życiem”,
- MPiPS-05 - sprawozdanie roczne o placówkach zapewniających całodobową opiekę i wsparcie (styczeń),
- sprawozdania rzeczowo-finansowe samorządu powiatowego o zadaniach zrealizowanych ze środków PFRON w 2025 roku,
- roczna informacja o stanie realizacji programu SAM – Dostępne mieszkanie,
- roczna informacja o stanie realizacji programu SAM – Mieszkanie dla absolwenta,
- informacja o domach pomocy społecznej (miesięcznie),
- sprawozdanie z realizacji programu Aktywny Samorząd,
- sprawozdanie półroczne i roczne z realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową wraz z miesięcznym zapotrzebowaniem na środki finansowe na realizację programu,
- sprawozdanie półroczne i roczne z realizacji programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową wraz z miesięcznym zapotrzebowaniem na środki finansowe na realizację programu,
- sprawozdanie dotyczące podania bazy teleadresowej podmiotów oraz organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin dotkniętych przemocą domową,
- sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego w zakresie jednostki,
- sprawozdanie z Powiatowego Programu Przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar przemocy domowej,
- sprawozdanie z „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej Realizowanego w Powiecie Tarnogórskim”,
- sprawozdanie z realizacji Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2030 w zakresie jednostki,
- sprawozdanie o rozwoju ekonomii społecznej w powiecie,
- liczne sprawozdania jednorazowe w CAS,

- sprawozdanie dotyczące listy teleadresowej ośrodków interwencji kryzysowej, listy mieszkań chronionych, listy domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- sprawozdanie z realizacji rocznego programu współpracy Powiatu Tarnogórskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie w zakresie jednostki,
- sprawozdanie z zakresu realizacji wskaźników „Strategii Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego” za lata 2023 - 2024,
- sprawozdania częściowe i roczne z realizacji „Opieka wytchnieniowa”,
- sprawozdanie częściowe i roczne z realizacji programu „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla JST – edycja 2024,
- sprawozdanie roczne z działalności Archiwum Zakładowego,
- roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach,
- plan postępowań o udzielenie zamówień,
- sprawozdania z przeprowadzonych kontroli nad rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka,
- informacja o dzieciach oczekujących na umieszczenie w pieczy zastępczej (stan na ostatni dzień miesiąca),
- zapotrzebowanie na środki z dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie wynagrodzeń oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej,
- rozliczenie dofinansowania ze środków Funduszu Pracy
- rejestr zamówień publicznych,
- sprawozdanie z przebiegu spisu z natury,
- rejestr faktur,
- informacja o liczbie miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie danego powiatu - województwo śląskie (stan na ostatni dzień miesiąca).

Do przygotowania sprawozdań wykorzystano system Pomost (program do obsługi świadczeń wypłacanych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Ośrodki Pomocy Społecznej) oraz Centralną Aplikację Statystyczną (CAS), w której sporządzane są sprawozdania z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy, dot. rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dps i śds.

Ponadto, wszystkie dowody księgowe sprawdza się pod względem formalno-rachunkowym następnie dekretuje i księguje w księgach rachunkowych za pomocą programu księgowego F-K MILLENNIUM.

6. Informacja publiczna

W 2025 r., łącznie ze sprawami z zakresu zamówień publicznych, wprowadzono 61 informacji do biuletynu informacji publicznej PCPR (www.bip.pcpr.tarnogorski.pl). W 78 przypadkach edytowano istniejące dokumenty i informacje zawarte w Biuletynie. Usunięto 81 dokumentów.

Strona PCPR (www.pcprtarnogorski.pl) funkcjonująca w oparciu o standard WCAG 2.0 była aktualizowana na bieżąco.

Ponadto, 9 razy w roku 2025 udzielono informacji publicznej w oparciu o ustawę z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

7. Wykonanie dochodów i wydatków PCPR w Tarnowskich Górach w 2025 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach wykonało dochody na poziomie 100,43% w stosunku do planu. Dochody otrzymane w 2025 roku wyniosły 3 341 632,85 zł, w tym mieszczą się następujące kwoty:

- 3 087 785,32 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów są to odpłatności gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej pomniejszone o noty uznaniowe dla gmin, w tym kwota 127 034,76 zł za zwrot kosztów opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 77 219,02 zł z tytułu wpływów za opłaty rodziców biologicznych dotyczące pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 15 573,89 zł z tytułu wpływów za pozostałe odsetki od zaległych należności,
- 36 002,99 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów w kwocie tej mieszczą się odsetki od rachunków bankowych oraz wynagrodzenie należne płatnikowi od wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego oraz z tytułu terminowego opłacania podatku,
- 605,90 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów i są to wpływy z odszkodowania z tytułu uszkodzonych laptopów oraz zapłata za uszkodzony sprzęt dokonana przez rodziców zastępczych,
- 80.441,33 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów i są to środki z obsługi, ewaluacji i promocji z programu "Aktywny samorząd",
- 19.899,00 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów i są to środki z obsługi programu "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2025",
- 6.424,00 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów i są to środki z obsługi programu "Opieka wytchnieniowa - edycja 2025",
- 4.433,62 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów i są to środki z obsługi programu "SAM - Dostępne Mieszkanie",
- 2.285,64 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów i są to środki z obsługi programu "SAM – Mieszkanie dla absolwenta",
- 767,74 zł z tytułu wpływów z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych i są to zwroty składek ZUS za lata ubiegłe,
- 160,00 zł z tytułu wpływu kosztów upomnień,
- 9 870,50 zł z tytułu opłat za pobyt w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży wraz z odsetkami z tytułu nie terminowej wpłaty,
- 163,90 zł z tytułu opłat za pobyt w mieszkaniach treningowych.

Należności pozostałe do zapłaty na dzień 31 grudnia 2025 r. wyniosły 1 096 956,39 zł i są to głównie:

- odpłatności rodziców biologicznych z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej, ta kategoria należności do zapłaty stanowi 80,57% zaległości ogółem (883 788,43 zł),
- należności z nienależnie pobranych świadczeń od 2 dłużników (3 686,01 zł),

- odsetki od nieterminowego regulowania należności wraz z kosztami upomnień (209 481,95 zł).

Tabela 20 Wykonanie wydatków Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach w 2025 r.

Lp	Przeznaczenie środków	Kwota (w zł)	Uwagi
1.	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	3 698 153,24	<p>w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 579 019,08 zł kwota wypłaconych świadczeń finansowanych w ramach porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego na dzieci z Powiatu Tarnogórskiego umieszczone poza powiatem
2.	Rodziny zastępcze	6 558 418,55	<p>w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 273 438,38 zł kwota wynagrodzeń zawodowych rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz osób do pomocy (z tego kwota 162 045,00 zł sfinansowana ze środków Funduszu Pracy z rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczych w 2025r.), - 181 115,14 zł kwota dodatków motywacyjnych z rządowego programu pn. „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”, - 187 834,04 zł kwota dodatków do wynagrodzeń ze środków Funduszu Pracy z rządowego programu pn. "Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027" - 15 750,00 zł kwota wynagrodzenia za przeprowadzenie badań psychologicznych dla kandydatów na rodziny zastępcze, - 22 000,00 zł kwota konsultacji psychologicznych dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i ich opiekunów, - 3 316 524,84 zł kwota wypłaconych świadczeń na dzieci z Powiatu Tarnogórskiego umieszczone na terenie powiatu (w tym kwota 30 340,00 zł wypłacona jako wkład własny do projektu "Aktywne Wspieranie & Efektywne Usamodzielnianie”,

			<ul style="list-style-type: none"> - 867 848,79 zł kwota wypłaconych świadczeń finansowanych w ramach porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego na dzieci spoza Powiatu Tarnogórskiego umieszczone na terenie Powiatu Tarnogórskiego, - 654 978,17 zł kwota wypłaconych świadczeń finansowanych w ramach porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego na dzieci z Powiatu Tarnogórskiego umieszczone poza powiatem, w tym kwota 105.682,11 zł za pokrycie kosztów opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, - 38 929,19 zł inne w tym m.in. 13 285,73 zł promocja rodzicielstwa zastępczego akcja „Kangurkowo”, koszty prowadzenia lokalu mieszkalnego pod RDD 18 058,48zł
3.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	4 415 480,74	<p>w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 80 441,33 zł stanowią środki na obsługę, promocję i ewaluację programu „Aktywny samorząd”, - 19 899,00 zł stanowią środki na obsługę programu "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2025", - 6.424,00 zł stanowią środki na obsługę programu "Opieka wytchnieniowa - edycja 2025", - 4.433,62 zł stanowią środki na obsługę programu "SAM - Dostępne Mieszkanie" - 2.285,64 zł stanowią środki na obsługę programu "SAM – Mieszkanie dla absolwenta" - 51 514,86 zł jednostka przeznaczyła na usługi specjalistycznego poradnictwa w Punkcie Interwencji Kryzysowej, - 247 949,40 zł kwota dodatków motywacyjnych z rządowego programu pn. „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”, - 712,21 zł kwota dotacji na wypłatę dodatku socjalnego dla pracownika socjalnego,

			- 4 316,07 zł kwota dotacji przeznaczona na zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego.
4.	Realizacja zadań Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	17 406,00	dotacja celowa z budżetu Państwa przeznaczona na realizację: - 11 880,00 zł programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, - 5 526,00 zł programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
5.	Mieszkania treningowe	163,90	opłaty z tytułu prowadzenia mieszkań treningowych, które nie mogły zostać sfinansowane z projektu „Aktywne Wspieranie & Efektywne Usamodzielnianie”
6.	Projekt „Aktywne Wspieranie & Efektywne Usamodzielnianie”	512 504,05	projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego; kwota wykazana bez wkładu własnego, który wynosi 30 340,00zł
	Suma	15 202 126,48	
7.	Program „Opieka wychowawcza - edycja 2025”	321 049,91	środki Funduszu Solidarnościowego na dofinansowanie zadań w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wychowawcza - edycja 2025”. Kwota wykazana bez kosztów obsługi, które wynoszą 6 424,00 zł - środki zostały ujęte w planie wydatków PCPR.
8	Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - edycja 2025”	979 289,39	środki Funduszu Solidarnościowego na dofinansowanie zadań w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - edycja 2025”. Kwota wykazana bez kosztów obsługi, które wynoszą 19 899,00 zł - środki zostały ujęte w planie wydatków PCPR.
9.	Dofinansowania PFRON	2 564 287,14	środki PFRON wydatkowane z konta Starostwa Powiatowego na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej (tzw. algorytmowe) jednakże realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

10	Program „Aktywny Samorząd”	1 166 762,87	środki PFRON wydatkowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z przeznaczeniem na realizację programu „Aktywny samorząd”, kwota wykazana bez kosztów obsługi, promocji i ewaluacji programu, które wynoszą 80 441,33 zł - środki zostały ujęte w planie wydatków PCPR.
11	Program „Samodzielność -Aktywność- Mobilność! - Mieszkanie dla absolwenta”	2 539,60	środki PFRON wydatkowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z przeznaczeniem na realizację programu „Samodzielność- Aktywność- Mobilność! - Mieszkanie dla absolwenta”. Kwota wykazana bez kosztów obsługi, które wynoszą 2 285,64 zł - środki zostały ujęte w planie wydatków PCPR.
-	Suma	5 033 928,91	-
-	RAZEM	20 236 055,39	-

V. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

W związku z zadaniami Powiatu realizowanymi przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wskazuje się następujące potrzeby w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej w Powiecie Tarnogórskim:

- wzmocnienie współpracy z gminami w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej i ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- zapewnienie dzieciom opieki w sytuacjach interwencyjnych tj. utworzenie kolejnej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia,
- zapewnienie dzieciom opieki w instytucjonalnej pieczy zastępczej tj. utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu lub poza nim,
- stały rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz rozszerzanie oferty wsparcia dla istniejących rodzin zastępczych,
- rozszerzenie infrastruktury instytucji pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu o kolejne mieszkania treningowe dla usamodzielniającej się młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą,
- podejmowanie działań na rzecz osób usamodzielniających się po opuszczeniu pieczy zastępczej lub na podstawie ustawy o pomocy społecznej w obszarze wsparcia w procesie usamodzielniania,
- zwiększenie dostępności wsparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnościami, ułatwiającego aktywizację społeczną i integrację ze środowiskiem,
- utrzymanie na wymaganym poziomie standardów w domach pomocy społecznej i środowiskowym domu samopomocy (Powiat Tarnogórski),

- dbanie o należyty stan infrastruktury domów pomocy społecznej (Powiat Tarnogórski),
- prowadzenie działań mających na celu zapobieganie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu osób, rodzin i grup społecznych,
- wspieranie przez powiat działań realizowanych przez organizacje pozarządowe w zakresie pomocy społecznej, pieczy zastępczej i przeciwdziałania przemocy domowej,
- utrzymanie działalności punktu interwencji kryzysowej,
- rozwój usług społecznych, w szczególności zwiększenie dostępności wsparcia dla osób doświadczających i zagrożonych przemocą domową oraz znajdujących się w kryzysie psychicznym.

W celu realizacji potrzeb określonych powyżej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie planuje:

- realizację Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026,
- kontynuację Akcji Informacyjnej „Kangurkowo”,
- zwiększenie i profesjonalizacja kadry jednostek pomocy społecznej na terenie Powiatu,
- realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych finansowanych z budżetu państwa, PFRON, środków z Funduszu Solidarnościowego i samorządu powiatowego,
- wykonywanie bieżących prac modernizacyjnych i inwestycji w samorządowych domach pomocy społecznej (Powiat Tarnogórski),
- przygotowywanie ofert konkursowych dotyczących działań na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy domowej, ochrony zdrowia psychicznego i innych, w ramach otwartych konkursów ofert organizowanych przez m.in. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Sejmik Województwa Śląskiego oraz innych,
- realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej na rzecz osób, rodzin i grup społecznych zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym w nowej perspektywie finansowej – projekt „Aktywne Wspieranie & Efektywne Usamodzielnianie”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus,
- realizację „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024 – 2030”,
- realizację Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 – 2030,
- realizację Programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 – 2030,
- realizację Programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy, w tym w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową w Powiecie Tarnogórskim na lata 2024-2030.

W związku z powyższym należy podjąć działania mające na celu pozyskanie i zabezpieczenie środków finansowych adekwatnych do potrzeb, na realizację zadań ustawowych oraz zapewnienie odpowiedniego potencjału kadrowego pozwalającego na realizację ustawowych zadań z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej.

VI. Sprawozdanie z Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej za rok 2025 realizowanego w Powiecie Tarnogórskim

Cel operacyjny 1

Zapewnienie opieki zastępczej dla dzieci w ramach zasobów wewnątrzrodzinnych.

Działanie 1.

Współpraca z gminami w celu ustalenia możliwości przejęcia opieki nad dzieckiem przez bliskich dziecku/krewnych dziecka

W roku 2025 dokonywano na bieżąco rozeznania możliwości wskazania kandydatów na rodziców zastępczych spośród krewnych dzieci. W tym celu nawiązywano kontakt z pracownikami instytucji typu MOPS/GOPS odpowiedzialnymi za pracę z rodzicami biologicznymi dzieci.

Cel operacyjny 2

Edukacja społeczna i promocja rodzicielstwa zastępczego jako formy opieki nad opuszczonym dzieckiem – Akcja Kangurkowo.

Działanie 1.

Udział PCPR w zorganizowanych akcjach propagujących rodzicielstwo zastępcze.

W roku 2025 pracownicy Działu ds. Pieczy Zastępczej brali udział w imprezach skierowanych do rodzin z dziećmi, w trakcie których promowali Akcję Informacyjną Kangurkowo:

- Dni Kalet,
- Kolędowanie na tarnogórskim Rynku,
- Kiermasz Bożonarodzeniowy na Rynku w Tarnowskich Górach,
- prowadzono działalność promocyjną w części parafii, szkół i przedszkoli Powiatu Tarnogórskiego oraz Bibliotece w Zbrosławicach (oraz Filiach), Centrum Kultury Śląskiej, Bibliotece w Tarnowskich Górach (oraz Filiach), Powiatowym Młodzieżowym Domu Kultury, Komendzie Powiatowej Policji oraz Komisariatach, Tarnogórskim Centrum Kultury.

Działanie 2.

Organizowanie imprez promujących rodzicielstwo zastępcze

W roku 2025 zaproszono dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej na warsztaty z mozaiki szklanej.

Działanie 3.

Prowadzenie strony internetowej na domenie Kangurkowo lub innych socialmediów

Strona internetowa o adresie www.kangurkowo.org została utworzona w 2018 roku - zawiera ona ogólne informacje dotyczące rodzicielstwa zastępczego.

Działanie 4.

Prowadzenie Funpage Kangurkowo

Prowadzono na bieżąco funpage Kangurkowo publikując posty i równolegle publikowano na Instagramie.

Działanie 5.

Publikacja materiałów promocyjnych w lokalnych mediach

W roku 2025 publikowano materiały na funpage Akcji Kangurkowo.

Cel operacyjny 3

Tworzenie nowych miejsc opieki i wychowania dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

Działanie 1.

Pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych

Ilość wniosków o przyjęcie na szkolenie – 7.

Działanie 2.

Organizowanie i prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych

Ilość zorganizowanych szkoleń – 1

Liczba osób biorących udział w szkoleniach – 10

Szkolenie prowadzone było programem „Rodzina”

Działanie 3.

Organizowanie i prowadzenie szkolenia dla dzieci kandydatów na rodziców zastępczych

W roku 2025 nie wystąpiła potrzeba szkolenia dzieci kandydatów na opiekunów zastępczych.

Działanie 4.

Prowadzenie badań psychologicznych i pedagogicznych kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodziny pomocowe

Wydano 45 opinie psychologiczne dla kandydatów na rodziców zastępczych oraz osób sprawujących pieczę zastępczą.

Działanie 5.

Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

W roku 2025 dokonano 6 wstępnych kwalifikacji kandydatów na szkolenie dla opiekunów zastępczych.

Cel operacyjny 4

Profesjonalizacja rodzicielstwa zastępczego poprzez tworzenie zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.

Działanie 1.

Organizowanie i prowadzenie szkoleń dla kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo- wychowawczych typu rodzinnego

Ilość zorganizowanych szkoleń – 1

Ilość osób biorących udział w szkoleniu – 12

Działanie 2.

Zawieranie umów z rodzinami niezawodowymi o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej

Ilość podpisanych umów z rodzinami zastępczymi – 1 (zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza)

Działanie 3.

Zawieranie umów o utworzenie rodziny zastępczej zawodowej z kandydatów do pełnienia w/w funkcji, zgodnie z potrzebami Powiatu w tym zakresie

Ilość podpisanych umów z kandydatami - 0

Działanie 4.

Tworzenie rodzinnych domów dziecka zgodnie z potrzebami Powiatu w tym zakresie

Ilość podpisanych umów – 2

Cel operacyjny 5

Wspieranie merytoryczne istniejących rodzin zastępczych.

Działanie 1.

Poszerzenie oferty szkoleń dla rodzin zastępczych, mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji oraz zapobieganie zjawisku wypalenia zawodowego

Liczba zorganizowanych szkoleń na terenie PCPR – 2

- Uzależnienia, w tym uzależnienia behawioralne
- Praca z dzieckiem posiadającym diagnozę medyczną

Ponadto, w roku 2025 rodziny zastępcze oraz osoby prowadzące rodzinne domy dziecka otrzymywali od pracowników Działu ds. Pieczy informacje o prowadzonych szkoleniach w formie online. Z polecenia pracowników Działu lub z własnej inicjatywy rodziny skorzystały m.in. ze szkoleń o następującej tematyce:

- Zrozumieć, by nie utonąć – Emocje pod lupą
- Małe kroki – Wielka zmiana. Jak budować dobre nawyki na co dzień
- Złość zdrowi szkodzi...? Staje w gardle czy można je przełknąć?
- ADHD pod opieką – jak reagować w trudnych sytuacjach
- Co dzieje się w głowie dziecka? Gdzie kończy się norma, a zaczyna zaburzenie

- Zauważ – Zrozum – Zareaguj. Jak budować wsparcie dla dziecka ze spektrum autyzmu
- Zespół to więcej niż suma osób – jak tworzyć dobre relacje w pracy
- Trauma rozwojowa – jak rozumieć, rozpoznawać i reagować
- Gdy ogon macha psem, czyli o zarządzaniu emocjami
- Żeglarze z domu dziecka – od wykluczenia do aktywizacji i usamodzielnienia
- Prawo a wypalenie rodziców zastępczych: wypracowanie strategii na trudne sytuacje
- Grooming jako zagrożenie dzisiejszych czasów
- Zrozumieć nastolatka – Pozytywna dyscyplina i Kids Skills w praktyce
- Lepiej zrozumieć, mądrzej wspierać – o osobach nieheteronormatywnych w praktyce
- Kiedy dziecko chce zniknąć. Jak rozpoznać i reagować na myśli samobójcze u młodzieży
- Trauma rozwojowa – jak zrozumieć, rozpoznać i reagować
- Grywalizacja
- Terapia poznawczo-behawioralna
- Komunikacja interpersonalna
- Nauczanie uczniów z zaburzeniami lęku społecznego
- Metodyka pracy z uczniem szczególnie uzdolnionym
- Wielozmysłowa stymulacja dziecka
- Zmysłoterapia – rozwój sensoryczny
- Metody, strategie i techniki nauczania
- Podstawy pedagogiki Montessori
- Zaburzenia przetwarzania sensorycznego
- Zaburzenia ze spektrum autyzmu
- Emocje malucha – jak pomóc dziecku wyrażać i regulować emocje
- Przeciwdziałanie agresji u dziecka w wieku przedszkolnym
- Kiedy zachowanie dziecka to sygnał trudności? Praktyczne wskazówki do obserwacji i diagnozy wstępnej
- Praca z dzieckiem z zespołem Aspergera
- Zaburzenia ze spektrum autyzmu
- Techniki modyfikacji zachowań w pracy z uczniami z ADHD
- Praca z dzieckiem nadpobudliwym ruchowo
- Zarządzanie ADHD u dzieci i młodzieży
- Zrozumieć depresję – wsparcie dla dzieci i młodzieży
- Zrozumieć lęk – zaburzenia lękowe u dzieci i nastolatków
- Diagnoza i terapia dziecka z autyzmem, zespołem Aspergera, zaburzeniami ze spektrum
- Mutyzm wybiórczy – zrozumienie, wsparcie i terapia
- Zrozumieć Zespół Downa – praktyczne strategie dla nauczycieli
- Praca z dzieckiem nieśmiałym
- Integracja sensoryczna w edukacji

Działanie 2.

Zwiększenie oferty poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz rodzin pomocowych

Liczba udzielonych porad - 356

Liczba rodzin korzystających z poradnictwa – 46

Działanie 3.

Zwiększenie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej zakresu dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, medycznej itp.

Pracownicy Działu ds. Pieczy Zastępczej kierowali do pomocy specjalistów: psycholog, seksuolog, rehabilitant, laryngolog, nefrolog, urolog, ginekolog, terapeuta/psychoterapeuta, specjalista z zakresu FAS, stomatolog, okulista, kardiolog, neurolog, dietetyk, endokrynolog, ortopeda, pedagog – 80 dzieci (42 rodziny zastępcze).

Działanie 4.

Poszerzenie oferty terapeutycznej dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, ich dzieci oraz dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Ilość form terapii, programów terapeutycznych – 2

Liczba rodzin lub dzieci korzystających – 19

Działanie 5.

Zwiększenie ilości rodzin zastępczych objętych opieką koordynatora

Liczba koordynatorów – 5

Liczba rodzin objętych opieką koordynatora - 95

Działanie 6.

Stworzenie właściwych warunków do zorganizowania grupy wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i zachęcanie rodzin do skorzystania z tej formy pomocy

Liczba spotkań grupy wsparcia w ciągu roku - 4

Liczba rodzin korzystających z grupy wsparcia - 12

Działanie 7.

Zapewnienie wsparcia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poprzez rodziny pomocowe

Liczba podpisanych umów – 0

Działanie 8.

Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy

Liczba rodzin objętych pomocą wolontariuszy - 0

Działanie 9.

Zapewnienie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka pomocy prawnej

Liczba rodzin korzystających z pomocy prawnej – 10

Cel operacyjny 6

Integracja środowiska rodzin zastępczych.

Działanie 1.

Organizacja grup wsparcia dla osób sprawujących pieczę zastępczą

Liczba spotkań grupy wsparcia w ciągu roku - 4

Liczba rodzin korzystających z grupy wsparcia - 12

Działanie 2.

Organizacja imprez i spotkań mających na celu integrację środowiska rodzin zastępczych

W roku 2025 zaproszono dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej na warsztaty z mozaiki szklanej.

Cel operacyjny 7

Wspieranie procesu usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

Działanie 1.

Prowadzenie grup edukacyjnych i szkoleń dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej

Liczba zrealizowanych szkoleń – 0 z uwagi na brak chętnych

Liczba osób biorących udział w szkoleniach – 0

Działanie 2.

Tworzenie i pomoc w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia

Liczba programów napisanych przy udziale pracowników PCPR – 8

Działanie 3.

Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia, w szczególności poprzez organizowanie szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe

Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych – 4

Ilość zorganizowanych kursów lub szkoleń – 0, Ilość osób biorących udział w kursach – 0

Działanie 4.

Utworzenie mieszkania treningowego dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

W 2025 roku zakończono remont dwóch mieszkań treningowych przy ul. Opolskiej 26a i 26b w Tarnowskich Górach, przeznaczonych dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Lokale zostały oddane do użytku, a we wrześniu 2025 roku usamodzielniani wychowankowie wprowadzili się do mieszkań wyposażonych w meble, sprzęt oraz drobne artykuły gospodarstwa domowego w ramach projektu „Aktywne Wspieranie & Efektywne Usamodzielnianie”,

współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Cel operacyjny 8

Pełna stabilizacja sytuacji dziecka (w tym powrót do rodziny biologicznej lub adopcja)

Działanie 1.

Realizacja planu pomocy dziecku oraz współpraca przy realizacji planu pracy z rodziną dziecka, w szczególności dążenie do powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych lub adopcja

Ilość powrotów dzieci do rodziców – 10

Ilość adopcji – 13

Cel operacyjny 9

Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej

Działanie 1.

Umieszczanie i przebywanie małoletnich w placówkach powyżej 10 r.ż.

Wszystkie dzieci umieszczone w POW były w wieku powyżej 10 r.ż.

Działanie 2.

Ograniczanie dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez: poszukiwanie bliskich dziecku/krewnych mogących przejąć nad nimi opiekę oraz podejmowanie w pierwszej kolejności działań do umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Występowanie do ośrodków pomocy społecznej o informacje o najbliższej rodzinie, krewnych, bliskich, chrzestnych gotowych na przejęcie opieki.

Poszukiwanie miejsc w istniejących rodzinach zastępczych i kandydatach na rodziny zastępcze.

VII. Sprawozdanie z realizacji programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej realizowanego w Powiecie Tarnogórskim w roku 2025.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej realizowany w Powiecie Tarnogórskim w latach 2024-2030 został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu nr III/43/2024 z dnia 18 czerwca 2024 r.

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Tarnogórskim.

Cele szczegółowe:

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Monitoring i sprawozdawczość z realizacji Programu jest dokonywana raz w roku przez analizę jakościową i ilościową realizacji poszczególnych zadań Programu. W roku sprawozdawczym z ramach Programu zrealizowano następujące działania:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie włączyło się w kampanię edukacyjną „Wspólnie przeciw przemocy domowej” organizowaną przez Instytut Nowej Kultury. W ramach kampanii zostały zorganizowane webinaria, podczas których poruszone zostały aktualne i praktyczne zagadnienia związane z przeciwdziałaniem przemocy oraz profilaktyką FASD. Kampania trwa do marca 2026 roku. W ramach kampanii pracownicy Działu Profilaktyki i Wsparcia Środowiskowego wzięli udział w 2 webinarach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: „Alkohol jako czynnik wzmacniający występowanie przemocy domowej” oraz „Przemoc rówieśnicza – ujęcie podstawowe” cz.1 i 2. Ponadto w ramach kampanii udostępniono szereg materiałów edukacyjno-informacyjnych, pomocnych w pracy z zjawiskiem przemocy domowej.

2. Na stronie internetowej PCPR działa zakładka „Przeciwdziałanie przemocy domowej” gdzie znajdują się informacje kierowane do:

a) osób doświadczających przemocy - tj. informacje dot. przeciwdziałania przemocy domowej, dane kontaktowe osób udzielających wsparcia psychologicznego, socjalnego oraz bazy teleadresowe:

- baza teleadresowa na 2025 rok oferty poradnictwa specjalistycznego (w szczególności psychologicznego, prawnego) dla osób doświadczających przemocy domowej,

- baza teleadresowa placówek zapewniających w 2025 roku schronienie osobom doświadczającym przemocy domowej na terenie województwa śląskiego,

b) osób stosujących przemoc domową – tj. informacje o możliwościach uzyskania w wsparcia w postaci udziału w realizowanych przez PCPR programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych, programie profilaktycznym w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz bazy teleadresowe:

- baza teleadresowa podmiotów realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową w 2025 r.

- baza teleadresowa podmiotów realizujących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową w 2025 r.

Ponadto, w siedzibie tut. Centrum na bieżąco były udostępniane opracowane materiały edukacyjne w postaci poradników i ulotek dla osób doświadczających przemocy, jak i osób stosujących przemoc.

3. Realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową, przyjętego Uchwałą nr LXIII/511/2024 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 26 marca 2024 roku.

W ramach programu realizowany jest cykl spotkań grupowych, który poprzedzony jest indywidualnymi konsultacjami. W 2025 r. w celu rekrutacji uczestników do udziału w programie nawiązano współpracę z Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, kuratorami, policją, ośrodkami pomocy społecznej na terenie powiatu.

W 2025 roku program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową realizowany był dla 12 osób (11 mężczyzn, 1 kobieta) w warunkach wolnościowych. Program ukończyło 10 osób, w tym: 9 mężczyzn i 1 kobieta.

Corocznie prowadzony jest również monitoring dot. sytuacji osób, które ukończyły Program w latach ubiegłych pod kątem powrotu do zachowań przemocowych. Monitoring prowadzony jest do 3 lat od ukończenia Programu.

Wśród osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny nie odnotowano powrotu do zachowań przemocowych. W przypadku osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny do zachowań przemocowych powróciły 2 osoby (1 mężczyzna i 1 kobieta).

4. PCPR realizowało Program psychologiczno-terapeutyczny, przyjęty uchwałą nr LXIII/512/2024 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 26 marca 2024 roku. W roku 2025 w programie psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową uczestniczyło 6 osób (3 mężczyzn, 3 kobiety). 6 osób ukończyło program. Warunkiem ukończenia jest 75% frekwencja w stosunku do założonego w kontrakcie wymiaru godzin (32 godziny zegarowe). Praca w ramach programu skupiała się m.in. wokół poznania mechanizmów powstawania przemocy, rozwijania umiejętności samokontroli, poprawy umiejętności komunikacji, poznania sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami, nabywania umiejętności wyrażania własnych myśli, poglądów i uczuć, sposobów skutecznego rozwiązywania konfliktów oraz pracy nad poprawą relacji z bliskimi. Monitoring programu pod kątem powrotu do zachowań przemocowych prowadzony jest przez kolejne 3 lata po ukończeniu programu.

PCPR na bieżąco udostępnia informacje o realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych na stronie internetowej oraz rozsyła do instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie Powiatu Tarnogórskiego wraz z broszurą informacyjną dot. zasad przystąpienia i uczestnictwa w programach.

5. Ponadto, 26 marca 2024 r. Uchwałą LXIII/511/2024 Rady Powiatu Tarnogórskiego wprowadzono program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy w tym, w tym w zakresie promowania i wdrożenia

prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Tarnogórskim na lata 2024-2030.

Celem programu jest zmniejszenie skali przemocy domowej w powiecie poprzez wspieranie i podejmowanie działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy, poprzez promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową. Program skupia się na: psychoedukacji w zakresie mechanizmów odpowiadających za reakcje emocjonalne i zachowania dzieci i ich rodziców, zwiększeniu świadomości w zakresie roli budowania relacji z dzieckiem jako podstawowego elementu procesu wychowania, doskonaleniu umiejętności komunikacyjnych i umiejętności regulowania emocji, kształtowaniu umiejętności wyznaczania zasad, formułowania i egzekwowania poleceń oraz rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów i radzenia sobie z zachowaniami trudnymi dziecka.

W 2025 roku do warsztatów w ramach programu zgłosiło się/zostało zgłoszonych 56 osób. Zorganizowano cztery edycje warsztatów, w których łącznie udział wzięło ostatecznie 41 osób – 38 osoby ukończyły program i otrzymali zaświadczenia. Warsztaty w ramach programu realizowane są cyklicznie, po zebraniu grupy kilku osób, co umożliwia pracę w formie warsztatowej. Program warsztatów to 12 godzin zegarowych, 3 spotkania po 4 godziny. Aby uzyskać zaświadczenie ukończenia należy wykazać się 100% frekwencją oraz zaangażowaniem i aktywnym uczestnictwem w trakcie warsztatów. Zgłoszenia przyjmowane są w trybie ciągłym.

6. 25 lutego 2025 roku pracownika PCPR powołano na członka Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Tarnowskich Górach. W 2025 r. uczestniczył w 5 posiedzeniach zespołu. Uczestnictwo w posiedzeniach zespołów wzmacnia współpracę pomiędzy jednostkami, przyspiesza wymianę informacji o realizowanych programach, możliwościach wsparcia oraz pozytywnie wpływa na skuteczność podejmowanych działań.

7. W ramach jednostki prowadzone jest specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne i socjalne dla osób dotkniętych przemocą. Ponadto, PCPR wpisany jest do rejestru jednostek specjalistycznego poradnictwa prowadzonego przez Wojewodę Śląskiego pod numerem 86/2011.

8. W ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Tarnowskich Górach Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie utworzyło w 2025 roku wykaz interwencji, którzy wyrazili zgodę na współpracę z KPP TG w 2026 roku, w celu zapewnienia wsparcia psychologicznego dla małoletnich oraz dorosłych ofiar przemocy. Na wykazie znalazło się 5 interwencji.

9. Powiat Tarnogórski zapewnia, na mocy umowy podpisanej 23 stycznia 2024 z Caritas Diecezji Sosnowieckiej na realizację zadania publicznego Powiatu Tarnogórskiego w latach 2024-2026 z zakresu pomocy społecznej, miejsce pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Zadaniem organizacji jest zapewnienie miejsc całonocnego, okresowego pobytu dla osób, o których mowa w § 2 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005 roku w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, podjęcie intensywnych działań ukierunkowanych na przezwyciężenie sytuacji kryzysowej.

Zadanie publiczne jest realizowane na rzecz mieszkańców Powiatu Tarnogórskiego do 31.12.2026 r. Na jego realizację przeznaczono w 2024 roku kwotę 36 000,00 zł, w 2025 roku 43 800,00, w 2026 roku 51 100,00 zł. 17 stycznia 2025 r. w ramach umowy 1 kobieta z 4 małoletnich dzieci i opuściła placówkę w której pobyt rozpoczęła w grudniu 2024 r. Wydatkowano dotację w kwocie 5 100,00 zł.

10. Pracownicy PCPR stale podnoszą swoje kwalifikacje z obszaru profilaktyki i przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, panelach eksperckich i innych. W okresie sprawozdawczym pracownicy PCPR uczestniczyli w poniższych wydarzeniach obejmujących swoją tematyką obszar przeciwdziałania przemocy: „Praca z osobą stosującą przemoc domową”, „Obowiązkowe szkolenie dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych”, „Alkohol jako czynnik wzmacniający występowanie przemocy domowej” oraz „Przemoc rówieśnicza – ujęcie podstawowe” cz.1 i 2.

11. Od marca 2021 r. ze środków własnych Powiatu Tarnogórskiego funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach, jako realizacja jednego z zadań określonego w art. 19 ustawy o pomocy społecznej, tj. prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej i tym samym podejmowanie działań w obszarze interwencji kryzysowej poprzez udzielanie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy. Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W 2025 r. w ramach działalności Punktu Interwencji Kryzysowej udzielane jest specjalistyczne poradnictwo psychologiczne dwa razy w tygodniu w godzinach popołudniowych. Łączny wymiar godzinowy wsparcia w 2025 rok wyniósł 258 godzin, gdzie udzielono 219 porad, 45 osobom/rodzinom.

Zatwierdzono:

Dyrektor Powiatowego Centrum

Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach

Klaudia Zysk